

Ʋɔl e lɛl kɛkɛɛ ɛm ek'awɛ Kɔrɛnt ɛyɛ

Ów ek'it eke wɛl k'uw any

Ʋɛm ɛs Ʋɔl anake nɔn lɛl na awɛ Nyam ɛc'agɛ ek'el Nyamel ek'anɛ Kɔrɛnt ɛb ɛm a. In obi anake li sigm Nyamel na ɛs ɛb na ɛm akpo 51 ɛm, Jesu e mew a e jam a (Ob Kok 18.1-18). Gbɛkɔ eke Ʋɔl anɛ Efɛs ɛb ɛm a (Ob Kok 19), Nyamel ek'anɛ Kɔrɛnt a e lís e samani ɛyɛyɛ ow ok'r af (1.11). N'ɛyɛn lɛl nyam eke wɛl awɛ'n am bibrm'n ów bɛb yeji (7.1). 1 Kɔrɛnt e lɛl na ɛm anake ni nɔn in ɛc'elet eke n'am ɛkan ów a eke wɛl bibrm'n a, akpo 54 ton 55 ɛm, Jesu e mew a e jam a.

Kɔrɛnt ɛc'ɛb a agb nɔnɔ, anke agɛ a ek'anɛ'n ɛm a ɔtu eke k'ij agɛ fandi ekɛ yen yen sakp yen oglog fandi ekɛ yen yen sakp lɔbɛ. L'el Gɛs wus ab af e sɛb ɛgbɛl ab ɛm e nyam. N'anɛ Mediterane ɛc'okij a saw ɛtɛ n'ony manu yony, ow ɔy an ɔl owi b'an ɛs nɔnɔ.

Kɔrɛnt ɛb ab ɛm, sinyam yadɛ e nuɛ igɛ ɛsɛl lele ekɛ ekpr e nuɛ igɛ ɛsɛl ab ɛny nɔnɔ; ɛtɛ ɛbirir mareɛ mareɛ yeji ɔnym nuɛ. Ów amua b'ol eke k'ɔy agɛ a eke el Kɛtɛn owr owr a eb ɛl e sejagb ɛsig a. Ʋɔl iri yej'eke iririr anm agɛ ab ɛm ton ɛtɛ -li bubr ɛm (1.10 ton 4.21). Ow sosiɛm, Ʋɔl am awɛ lɛl na ów amua eke l'iri a nuɛ af, ke li yégm wɛl low yeji ów ɛjeci bɛb af ɛsɛ: mɛbi owi (nuɛ 7), sos ɛrm ɛw segb waw eke wɛl bi kok ɔy sinyam yadɛ a e lís (nuɛ 8 ton nuɛ

10), Nyam e nunj ign lele Abη Lala e sob ap ab ab (nunj 11 tonj 14), Krist lele agη ek'ub'r nawrε ab e luw em anη igb e low (nunj 15). Lel a ec'uwρ em a (nunj 16), Pōl am dad el eke li b'ow l'εc wεl ogη yogη, ke l'óc Jerusalem ec'ogbōru a ec'ob ap a; ετη n'am εσηη wεl.

Εσηη

¹ Em Pōl, Nyam εση'm anke l'erur eke mi k'el Jesu Krist ec'erm εs. Ey lisijim Sōsten ab e nin em, † ² m'am awη Nyamel ek'anη Korent, agη a eke el Nyam eci el ec'ōmn a eke okρ af Krist em a, lel na. Nyam am εση el eke -li k'ir εb ow eci, εσε agη a eke usu fεη bi ησηη Nyam ey εs Kōtōkō Jesu Krist e nin em ab af. L'el wεl eci εs Kōtōkō, εs'elel eke ey yeji l'el ey ec'ab af.

³ Ke Nyam ey εs lele εs Kōtōkō Jesu Krist ab εδη ōny ōwrō ke ōη ōny erm es ey!

Pōl am elu Nyam bia Korent e Nyamel a ec'ów amamn eke Nyam kok ōη a eci

⁴ M'ōpim eke mi k'elu Nyam bia ōny eci, ów amamn a eke Jesu Krist ab ec'af okρ em n'ōη ōny a eci. ⁵ Εε, Nyam εcr Krist em ōη ōny ów amamn fεη in e juma a eci, ke ow el in ec'ejagb a ec'any uw, ke ow el lεc eke wεl k'ōny ōb mεwl em in ec'odad a e kokoba. ⁶ Low nawrε, anke wεl ōb Krist ec'amani ok ōny ετη ucρ ow e low ōnyη es kikri. ⁷ Ow ōη caca em a, Nyam ec'ob ap kaka anm ek'akm ōny, lεγη na eke am ekur eke ey εs Kōtōkō Jesu k'elu sos ōkm a. ⁸ In anake

† **1:1** Sōsten:Έκν Ob Kok 18.17. Pōl e Korent εb em eke anη segη beb ec'a, έκν Ob Kok 18.1-18.

li b'ow n'oh ony inymn es kikri toh okr nun a. Eben a k'ow onymn low obr kaka, legn a eke Es Kotoko Jesu Krist b'ow ow a. ⁹ Nyam el cecce, in anake l'esn ony eke ki cecr sel ehn Jim ek'el ey Es Kotoko Jesu Krist ab a.

Korent e Nyamel ab em ec'em bubr

¹⁰ Agn lisijimel, ey Es Kotoko Jesu Krist e nin em, m'am n'oh ony eke neny k'okr ony af, ke em bubr owi k'anm ony ec'aran a. Okar af tasi abn em lele tutr em ab. ¹¹ Ee, agn lisijimel, Klowe ec'akn ec'agn a dad'm eke irirm in anh ony em. † ¹² Kin low a eke m'erur eke mi ki dad a: ony em ec'egn feg am dad in ec'ek'erur. Egn na b'igb ke dad ese: «Em, Pol eci.» Ejeci na b'igb ke dad ese: «Em, Apolos eci.» Ejeci na b'igb ke dad ese: «Em, Pier eci.» † Ejeci nyam yeji b'igb ke dad ese: «Em, Krist eci.» ¹³ Ko Krist e li cec ee? Ko Pol wel ew olikn af ony ec'ee? Ko Pol e nin em wel ok ony mij nun ee?

¹⁴ M'am oh Nyam bia, anke m'okm ony em ec'egn kaka mij nun, ek'ow elm Krispus lele Gayus ab ce. † ¹⁵ Nene a, egn kaka k'otum dadm eke em e nin em wel ok ony mij nun. ¹⁶ Ee! Nawre, m'am okn eke m'ok Stefanas ec'akn a yeji mij nun. † Ow e jam a, mi k'onym omn eke mi k'ok egn ejeci mij nun. ¹⁷ Krist eram im mij ok

† **1:11** *Klowe*:egn yow, k'aw ke ow el an ol lis nyam ek'ir Efes, ke b'oh agn im ol an Korent ec'agn ab. † **1:12** *Apolos*:Ekn Ob Kok 18.24; *Pier*: Gnek em e nin eke wel oc, etn Arame em a, ow el *Kefas* eke el nyandre em lebn (Ekn Jan 1.42). † **1:14** *Krispus*:Ekn Ob Kok 18.18; *Gayus*: Ekn Ob Kok 19.29. † **1:16** *Stefanas*:Ekn 1 Korent 16.15.

nun owi em, ko Amani Mamn a ec'ob eci l'erm'm, etj ow elm agn e "sewr" † e sodad a n'oom im abusu eke mi k'oc mi kokr juma, yec'etj ke Krist ec'olikh af e luw a k'irmnm in ec'abusu a.

Jesu Krist, Nyam ec'abusu lele sewr ab

¹⁸ Tasi em a, Krist ec'olikh af e luw a ec'odad a el nun em nun owi, agn a ek'am irm kpab es Nyam e lis a eci. Gbeko ey a eke s'ann sel ejn ec'ejagb af a ec'a, si b'ekn Nyam ec'abusu ony a.

¹⁹ Kin yec'eke wel non Nyam Lel em:

M'ow m'on esewru e sewr a sel at

etj m'ow m'onny nun em ony esel eci nun em ony
a

m'oc es. †

²⁰ Sica bla lowi esewru otu eke emeny ki dad ee? Bla low any uw esel otu eke ki dad ee? Etj bla ow em apl esel otu eke ki dad ee? Bla lowi tasi -l'otu eke emeny -li ki dad ee? Nyam yegm eke wus na eci sewr a el nun em nun.

²¹ Tasi em a, Nyam in e sewr ab em kok eke wus na ec'agn a otum uwm'n any el obi e sewr ab em. Ow sosiem, Nyam ejn eb sog agn a eke b'ub amani a eke s'am ob a nawre a, eke agn am tutr eke amani a el nun em nun owi bobo yeji. ²² Jwifel am ibrm simeny ewr eke b'iti any, etj Grekel am ol yec'a eke -li b'esj "sewr" ab es. † ²³ Ey ec'a gbε, Mesi a eke wel ew olikh af ec'amani s'am ob. Na, low eke Jwifel k'otum ejnm ebm, ke Grekel b'ekn ese nun em nun owi

† **1:17** agn e sewr:legj ab em a, Grekel b'on agn a eke bi yegm agn low sewr owi af ke nenym b'ok es a, any nono (bèbmn akr 20-22). † **1:19** Esayi 29.14. † **1:22** "sewr":èkn 1 Korent 1.17 lele ow ec'akr otar ab ab.

af. ²⁴ Gbɛkɔ agɛ a eke Nyam ɛsɛ a, Jwifɛl lele agɛ ek'ɛlm Jwifɛl ab ec'a, -l'uw any eke Krist el Nyam ec'abusu ɔny a lele sɛwr ab ab. ²⁵ Ɛɛ, yec'a eke wɛl b'ɛkn Nyam ɛm ɛsɛ "nuɲ ɛm ɲuɲ" af a, ɔny sɛwr akm agɛ eci sɛwr a; ɛtɲ yec'a eke wɛl b'ɛkn Nyam ɛm ɛsɛ "sos ɔnym" af a, ɔny lɛc akm agɛ e lɛc a.

²⁶ Agɛ lisijimɛl, ɔny eke ɛgɛɲ Nyam ec'ɛsɛ a ebr a, ɛkan ɔny ec'ob eke eel. ɔny ɛm a, "ɛsɛwru" ɛsɛ elɛl eke agɛ b'ɛkan ab af a, nɔnɔ anm, lɛc ɛsɛl nɔnɔ yeji anm, ɛtɲ agɛ nɔnɔ eke wɛl ew bosu amamn ɛm a yeji anm. ²⁷ Gbɛkɔ Nyam sɔsum yec'a ek'anɲ ɛsɛ nuɲ ɛm ɲuɲ af wus aɲa a, kokr ɛsɛwru ɛs. Nyam sɔsum yec'a ek'ɔnym sos wus na a, kokr agɛ a ek'ɔny lɛc a ɛs. ²⁸ Ɛtɲ Nyam sɔsum yec'a eke ɔnym any a oc, yec'a eke ɔny sifn, elm ob kaka a, ɲuɲ yec'a eke agɛ b'ɛkn ɛsɛ ob ek'ɔny any af a. ²⁹ Nyam kok ɛbɛn, yec'ɛtɲ ke ɛgɛ kaka k'ɛlum mɛgɛl ɔkm in ec'any af. ³⁰ In anake l'okr ɔny af Jesu Krist ab a, ɛtɲ ɛy ec'a, Krist el sɛwr a eke b'anɲ Nyam ogɛ ow a. Nyam b'ɛcr in ɛm, ɔc ɛy ɛsɛ agɛ nyim nyim af in ec'any af. Krist ɛm, li b'ayal ɛy s'ir ɛb in eci, ɛtɲ li bi sɔg ɛy sikpl ec'abu ɛm. ³¹ Ow sosiɛm, ɛsɛ elɛl eke Nyam Lɛl dad ab af:

Eke ɛgɛ nyam erur eke k'ɛw sos,
ke l'ɛw sos Ɛs Kɔtɔkɔ sosiɛm. †

2

Pɔl ɔb Krist a eke wɛl ɛw olikɲ af a ec'amani

† **1:31** Jeremi 9.22-23.

¹ Agñ lisijimel, lægñ a eke em obi m'ow òny ogñ a eke mi k'òb òny Nyam e low a eke lol es ec'amani a, † ow elm sodad ebl amamn m'otm oglog agñ e "səwr" a m'ocm. ² Tasi em a, òny ec'araññ eke m'ann a, low nyam cε m'εgñ m'eb eke mi k'òb ow ec'amani: Jesu Krist lel in ec'olikñ af e luw ab ab. ³ Etñ eke m'ow yogñ a, m'ònym sos, erññ am òny'm etñ erm mij am ok'm. ⁴ Em ec'odad a lele low yegm ab ab ònym low kaka agñ e "səwr" a e sodad ebl amamn ab ab. Gbəkò Abñ Lala ec'abusu em anake irir yec'a eke mi dad a ayl òny sos em a. ⁵ Nεnε a, òny ec'òmñ a k'òtum anm agñ e "səwr" ab af, kò tasi a, Nyam ec'abusu òny ab af.

Nyam εcr in ec'Abñ Lala ab em òñ ey in e səwr a

⁶ Sica ey, səwr tasi nyam s'am yegm agñ a eke iy neny òmn em a, gbəkò səwr na elm wus na ec'a; ow elm wus na ec'es εw εsel e "səwr" a eke wεl b'ow ñunñ a. † ⁷ Ey, s'am yegm agñ səwr a eke am dad Nyam e low a e lol es agñ ec'any af a e low. Gbəkò gbuñ ke wus áññ a, ke Nyam kok səwr na ñ, yec'etñ ke si céc in ec'anygbel a in ab. ⁸ Wus na ec'es εw εsel ab em e kaka uwm səwr ikñ na any, anke blel -l'úwr ow any ana, blel -n'òom wεl εwm Es Kòtòkò a eke anygbel

† **2:1** eke mi k'òb òny Nyam e low a eke lol es ec'amani a: odad na Grek em a, wεl òtu ek'itññ ejec'em dad εsε: eke mi k'òb Nyam e danju ij a ec'amani a; ow e nyandrε el, odad tasi a eke Nyam òñ ey eke si ki dad a. Nyam e low e lol es: Èkn Rom 16.25-26; Efes 3.4-5; 1 Timote 3.16. † **2:6** wus na ec'es εw εsel e "səwr" a: anja, oglog ke ow él es εw εsel enun a lele el e lec enun a eke wεl éknm ke b'itr el -li kok ów enun a e low Pol am dad.

fɛŋ el in ec'a olikɛ af. ⁹ Tasi em a, Nyam Lɛl dad ninɛ: *Ów anɛ ek'ɛgɛ ɛkɛm ke irim lɛgɛ kaka, ów eke n'ɔnym ow e tutr kaka; ów amua tasi anake Nyam bɛbm ok agɛ a † ek'ɔny in ec'erur ab es a.* ¹⁰ Ɛtɛ ɛy anake Nyam ɛcr in ec'Abɛ Lala ab em yɛgm ɛy ów amua a. Tasi em a, Abɛ Lala uw fɛŋ any, tɔŋ yec'eke lɔl es Nyam e tutr em a yɛji, l'uw any. ¹¹ Kɔ ɛgɛ e lokm e tutr e lɔl es a, bwo b'uw any ek'ow elm ɛgɛ a in obi ec'abɛ a cɛ ee? Ɛbɛn nyam coco, Nyam e tutr e b'ɔny a yɛji, ow b'el Abɛ Lala cɛ b'uw any. ¹² Gbɛkɔ ɛy, Nyam ɔŋ ɛy in ec'Abɛ a. Na sosiɛm anake s'am tutrm ów ɛsɛ wus ec'agɛ ec'ab af a. Ɛtɛ na sosiɛm yɛji anake s'ɔtu eke si k'uw sob ap a eke Nyam ɔŋ ɛy ab any a. ¹³ Ɛtɛ s'am dadm sob ap amua e low agɛ e "sɛwr" e sodad ebl eke s'uw any ab em; si bi dad ɛl e low sodad ebl eke Nyam ec'Abɛ a bi yɛgm ɛy ab em. Nɛnɛ a, si b'otar Nyam ec'Abɛ a ec'ów akr sodad ebl eke b'anɛ Abɛ ikɛ na em cɛ ow a. †

¹⁴ Ɛgɛ eke b'us in ec'ów eke b'aw'r a cɛ jam a, ɛgɛm yec'a eke b'anɛ Nyam ec'Abɛ a ogɛ ow a ebm. In ec'a, na nunɛ em ɛɛŋ owi, ɛtɛ li k'ɔtum l'irim kaka. Tasi em a, Abɛ Lala cɛ b'ɔŋ ɛgɛ uw ów amua e jɛj ok owi any. ¹⁵ Ɛtɛ ɛgɛ yec'eke Abɛ Lala anɛ em a, ɔtu eke ki jɛj ów fɛŋ ok, kɔ in, ɛgɛ kaka k'ɔtum jɛjm in e low okm. ¹⁶ Nyam Lɛl dad ninɛ: *Bwo uw Ɛs Kɔtɔkɔ eci tutr ab any ee? Bwo*

† **2:9** Esayi 64.3; Jeremi 3.16. † **2:13** si b'otar Nyam ec'Abɛ a ec'ów akr sodad ebl eke b'anɛ Abɛ ikɛ na em cɛ ow a: odad na Grɛk em a, wɛl ɔtu ek'itɛn ɛjɛc'em dad ɛsɛ: si b'otar Nyam ec'Abɛ a ec'ów akr s'ok agɛ a eke ɔny Abɛ ikɛ na anɛ el em a.

ɔtu eke k'om'n ów ee?† Gbẹkọ ey, s'ony Krist e tutr a anḡ ey em.

3

Juma kok esel a fẹḡ okr af am kok juma Nyam eci

¹ Agḡ lisijimel, em ec'a, m'otum mi dadm ony odad esε agḡ eke Nyam ec'Abḡ Lala a am nyimn af. Kọ mi dad ony odad esε agḡ eke erur eke k'ir eb esε agḡ ek'onym Abḡ Lala af. Ony anḡn esε ey abu em af yec'ek'el ony ec'omn Krist em a.

² M'otḡ ony mēny mij egḡn, ow eke ow k'el ob ij leg leg a, anke k'otumn ijm n ob leg leg. Etḡ yefeny na em yeji, k'otumn cε, ³ anke am erurir eke k'iir eb esε agḡ ek'onym Abḡ Lala af. Tasi em a, ek'onny ɔfr em a, nyamnēyr lele ów esu ab b'anḡ, ke anm esε agḡ ejec'ab af ee? Ke ony ec'eb ir a anm egḡ fẹḡ esε agḡ a ek'onym Abḡ Lala ec'ab af ee? ⁴ Eke ony em ec'egḡ nyam bi dad esε: «Em, Pọl eci m'el,» etḡ ejeci nyam bi dad esε: «Em gbε Apolọs eci m'el a,» ke ki dadm odad esε el el eke agḡ ejec'a bi dad ab af ee?

⁵ Apolọs, ke bwo ee? Etḡ Pọl, ke bwo ee? Ey Nyam e juma kok esel cε. Ey em Nyam ecr ony eel omn esel, etḡ ey em ec'egḡni nyam nyam kok juma in ec'ob ap a eke Nyam on'n ab em.

⁶ Em, m'ewl egb a, etḡ Apolọs ok'r mij, kọ Nyam anake on'n l'agb a. ⁷ Ow anake egḡ a ek'ewl egb a lele egḡ a eke ok'r mij ab ab elm low kaka a. Kọ egḡ a ek'on'n l'agb a anake kok low a fẹḡ a, etḡ egḡ a, in l'el Nyam. ⁸ Egḡ a eke b'ewl a lele

† **2:16** Esayi 40.13, Septant em ec'odad eke wεl oc.

εγῆ a eke b'ok mij ab ab el κρηῆ. Nyam b'ῶῆ εγῆ εγῆ e juma a eke kok a e labm sῶg. ⁹Tasi em a, ey fῆῆ Nyam ab s'am kok juma, εῆῆ ῶny eel Nyam eci ῶgm a. ῶny cε emeny eel in ec'êl a eke l'us a.

Wêl us Nyam ec'êl a Krist ek'el lebn eke wêl elu nῶmu em ab af

¹⁰ Em ec'ob ap a eke Nyam ῶῆ'm ab em, mi sigm lebn nῶmu em ab es εσε êl us es mamn af, εῆῆ εγῆ ejeci fῆῆ am us af yogῆ. Gbεkῶ εγῆ fῆῆ éw erm, af yogῆ ec'us ab em. ¹¹ Lebn nῶmu em a anῆ lεῆῆ a εῆῆ: ow ow el Jesu Krist. Εῆῆ εγῆ kaka k'ῶtum elum lebn ejeci nῶmu em. ¹² Εγῆ ῶtu eke k'oc sika, jετε, mebn ey amamn, oglog likῆ, bεny oglog papo, us lebn nῶmu em na af. ¹³ Gbεkῶ, εγῆ fῆῆ e juma a b'ow eru es kpata wêl εkn jεj ok e lεῆῆ a, anke lεῆῆ a, al ligbêl nyam b'ow anῆ eke b'ow elu εγῆ fῆῆ e juma e kok a e sakpl a ῶkm. ¹⁴ Eke εγῆ nyam us êl ek'ij lεc al a ec'any af, li b'ow n'εῆῆ ob ap. ¹⁵ Eke ow εcrm εben, εῆῆ in e juma a εtu al ab em a, li b'ow l'irmn fῆῆ. In, li b'ow n'εῆῆ sel, gbεkῶ ow b'ow anῆ εσε εγῆ eke uru es ubr al em af.

¹⁶ ῶny uwmn any eke eel Nyam ec'êl a, ke Nyam ec'Abῆ a ir ῶny em ee? ¹⁷ Ek'εῆῆ nyam ῆῆῆῆ Nyam ec'êl a, Nyam b'ow ῆῆῆῆ'n, † anke in ec'êl a el lala εῆῆ êl a, ow ow el ῶny.

¹⁸ ῶny em ec'εῆῆ kaka k'éjur in sosi. Ek'εῆῆ nyam ῶny ec'araῆῆ a am ocr in sosi sεwru, εσε wus ec'agῆ ec'elel eke bi tutar ab af, ow akpl eke

† **3:17** ῆῆῆῆ Nyam ec'êl a:nῆῆ 1 toῆ 4 em a, Nyam ec'êl ῆῆῆῆ owi a, el Nyamel em ec'agῆ a ec'em eke wêl b'ony bubr inym es ogoῆ ogoῆ a e low.

“nuḡ em k’un’n” ke l’él sɛwru tasi. ¹⁹ Tasi em a, wus ec’agḡ e sɛwr a, Nyam ec’a nuḡ em ḡuḡ. Na sosiem anake Nyam Lɛl dad ninɛ: *Nyam b’ony ɛsɛwru, ɛl obi eci kprakpr ab em.*† ²⁰ ɛtḡ Nyam Lɛl cɛ emeny dad ninɛ: *ɛs Kɔtɔkɔ uw ɛsɛwru e tutr ab any, l’uw any eke ow elm low kaka.*† ²¹ ɛḡḡ kaka ɔtum eke k’ɛw sos eke n’am us any ɛs kaka fɛḡ jam a sosiem. Tasi em a, fɛḡ el ɔny eci: ²² Pɔl, Apolos oglog Pier, wus na, sel, luw, caca em lele lɛḡḡ ek’anḡ anym am ow ab ab. ²³ Fɛḡ el ɔny eci, gbɛkɔ ɔny, eel Krist eci ɛtḡ Krist el Nyam eci.

4

S’el Krist ec’erm ɛsɛl

¹ Ow akpl cɛ eke ki lɛɛr ɛy ɛsɛ Krist e juma kok ɛsɛl lele ob nyamn af ɛw ɛsɛl eke l’abul Nyam ec’ow nawrɛ eke lɔl es ab af. ² Low cɛ eke wɛl b’ibrm ob nyamn af ɛw ɛsɛl a el: ke -l’el cɛcɛ. ³ Em ec’a, ɔtur eke ki jɛjr em e low okr, ɛḡḡ kaka fɛḡ ɔtu eke ki jɛj em e juma a ok, ow ɔnym any kaka; tasi a, mi jɛjm em obi e juma m’okm. ⁴ Tasi em a, m’am ɛkn eke em e tutr em a, m’ɔnym low kaka eke mi k’okr em sosi ów af, gbɛkɔ ow elm ke ɛben a mi k’onym low ɔbr eci. ɛs Kɔtɔkɔ anake bi jɛj em e low ok a. ⁵ Ow sosiem a, gbunɛ eke ɛs Kɔtɔkɔ e lɛḡḡ a k’ow a, ki jɛjr k’okr. In anake li b’ow l’ɛlu yec’a eke lɔl es ncebɛn em a ɔkm a, ɛtḡ li b’ow n’ony sow tutr ek’anḡ mɛrm em a l’ok ɔkm usu ayl em. ɛtḡ Nyam b’ow aw ɛḡḡ ɛḡḡ ɛsɛ elɛl ek’ow it ab af.

† **3:19** Job 5.13. † **3:20** Selu 94.11, Sɛptant em ec’odad eke wɛl oc.

⁶ Agɲ lisijimɛl, low a eke mi dad a ec'a, ɔny sɔsiɛm m'oc Apolɔs lele ɛm obi ɛm obi ab m'ɔkɲn any. M'erur eke mi ki yɛgm ɔny nyandre na e liy a: «K'âfɲ ow a eke wɛl nɔn ab es k'im.» ɔny ɛm ec'ɛgɲ kaka k'ɛw sos ki dad k'ɛsɛ low yɛgm ɛs na ɔny any akm lawl nyam a. ⁷ Tasi ɛm a, bwo am ɔɲ agb akm awlɲɛl ɛjɛc'a jɛj ɛl owi ok ee? Kɔ fɛɲ a ek'ɔny a, ow elm Nyam ɔɔm'ɲ ee? ɛɲɲ ek'ow el Nyam ɔɲ'ɲ, bla sɔsiɛm k'ɛw sos, ɛsɛ ɛbɛn ow'n elm ob eke ɲ ɛɲɲ ɔfr ɛm af ee? ⁸ Am kokr ɛsɛ ɛbɛn ów a fɛɲ cɛ ɔny uwr any af. Am ocar ɔny sosi ób ɔnyu! ɔbr nuɲ kpɛkɲ am eel ɛb ebu ek'ɛy s'anm ɛm yɛji! Ow akpal ɔny gbɛ! Blɛl ɔny eel ɛb ebu ana, ɛy yɛji, blɛl s'el ɔny ab! ⁹ ɛm e tutr ɛm a, ɛy ɛrm ɛsɛl a, Nyam ot ok ɛy agɲ a ek'ɔɲɲ ɛs a e jam, ɛsɛ agɲ eke wɛl ɔb low luw ec'af. ɛɲɲ wɛl ɛw ɛy an wus nimum ec'any af lele afr ɛrm ɛsɛl ec'any af ab. ¹⁰ ɛy, wɛl am ot ɛy ɛsɛ “ɛɲ ɛm ɛɲɲɲ” ɛsɛl af Krist sɔsiɛm, kɔ ɔny, am otar ɔny sosi ɛsɛ “ɛsɛwru” af ɔny lel Krist ab ec'af okr ab ɛm. ɛy, wɛl am ot ɛy agɲ fuɛfuɛ, kɔ ɔny, am otar ɔny sosi lɛc ɛsɛl. ɔny, wɛl b'ɛlum ɔny nɔnɔ, kɔ ɛy, wɛl úbm ɛy. ¹¹ Ton sicaca ɛm, ɛmɛny namn am ɔny ɛy, mij amn am ɔny ɛy, s'ɔnym mob sus ɛm. Wɛl am ijr ɛy gbɛɛ ɛɲɲ ow ɔɲ s'am adɲ ɛs s'ɛc. ¹² S'am ij gbɛɛ si kok juma ɛy obi ec'abu ɛm. † Wɛl bi wɛwr ɛy, ke s'am ibrm Nyam ec'ɔwrɔ s'ɔɲ agɲ a. Wɛl b'ijr ɛy gbɛɛ, ke s'am ɛgɲ s'eb. ¹³ Wɛl bi cak ɛy, kɔ si b'atr agɲ ɛjɛc'a sos ɛs. Ton yɛfɛnyna, agɲ ec'a, s'anɲ ɛsɛ lirɲ af suw ɛgɲun eke agɲ papl ɛs ɔwl ab af.

† 4:12 Pɔl kok ndey lel ɛm mel: ɛkn Ob Kok 18.3.

14 Mi nõnm ów amua m'awm òny és eke mi k'òḡ òny eci. Kò eke eel em ec'ey amamn eke mi b'erur a, ow sostièm anake m'am ewar òny a. 15 Tasi em a, eke agḡ fandi læw am ow yegm òny Krist ab ec'eb ir owi yeji, ònymn ey esel nõnò. Kò ow elm em anake esè egḡ es af, m'òḡ òny sel eḡḡ a ek'anḡ Jesu Krist em a, legḡ a eke m'is òny Amani Mamn ab ee? 16 Ow sostièm a, m'am ibrm òny eke k'ebur em e sæwl a. 17 Etḡ ow nuḡ af, m'erm Timote em ec'iy e m'erur tasi ke el cècè Es Kòtòkò em a òny ec'araḡḡ. Li b'ow li kòkn òny sebr a eke bi nyimn'm em lele Krist ab ec'eb ir ab em a, yec'a eke mi bi yegm susu fèḡ lele Sinyamel fèḡ em ab a.

18 Òny em ec'agḡ beb tutr eke mi k'ow m'ewlm m'owm òny ogḡ a ij, etḡ ow sostièm am ew sos. 19 Gbèkò eke Es Kòtòkò erur, waa na em cè, mi b'ow m'ow òny ogḡ yogḡ, etḡ mi b'ow m'ekn tasi sòs ewu amua e sodad ebl a, ke m'ekn tasi el ec'abusu a yej'èke -n'ònyḡ eke -li ki kòkr Nyam e juma a. 20 Tasi em a, Nyam e gbrenḡbi usu a elm sodad ebl e low, kò abusu òny e low. † 21 Legḡ a eke mi b'ow m'ow òny ogḡ yogḡ a, bla lowi am erurir ee? Kò m'ábu likḡni ab m'ow oglog kò m'ow erm ek'erur iy em gbòḡ lele erm fròrò ab ee?

5

Nyamel ab em eci nfaci edḡḡ

† 4:20 *abusu òny ikḡ nael* Abḡ Lala ec'a eke b'itḡḡ kretienel ec'eb ir a, ke b'òḡ el -li kok esè elèl eke Nyam b'erur ab af a.

1 Wel am iri usu a feŋ ek'ony ec'araŋn a, nfaci ij owi nyam in anŋ, eŋ low ikŋ a, in el low ŋuŋ kɔ kɔ eke Nyam any uwm esel ec'araŋn bɔbɔ yeji in anm. ɔny em ec'egŋ nyam in am erum ow es ey ab. † 2 ɔny, low nene na am ok ɔny ntotŋ! Sos nana ow it eke ow k'owr ɔny es; egŋ nene na, ow it eke ki kokr elel eke ɔtur eke ki kokr bake ógŋn in ɔny ec'araŋn a! 3 Em ec'a, eke m'anŋ kpekpe yeji, abŋ em a m'anŋ ɔny ab. Ow ɔŋ egŋ a eke kok low nene a, mi jej in owi m'ok god'etŋ, ese eben ɔny ec'araŋn ce em anŋ af. 4 Àsr luku Es Kɔtɔkɔ Jesu e nin em, m'ow m'anŋ ɔny ab abŋ em. Ke ey Es Kɔtɔkɔ Jesu ec'abusu ab ab, 5 ócr egŋ ikŋ na elul Satan abu em † eke li k'ij gbre in e sos megl ab em, † yec'etŋ ke in e liy a éŋn sel, legŋ a eke Es Kɔtɔkɔ b'ow ow a.

6 Sica ɔny, eke am ewr sos ke ɔny low ɔbr! ɔny, uwr elel eke lijru tel ce b'ɔŋ farin a nimum inŋ ab any; 7 ɔny sikpl e lijru sig a ocr es, ke éel agŋ ek'ayl. Eben a b'ow anŋn ese futufutu owr eke wel kok ke lijru anm em ab af, aŋke Nyam ɔyɔɔg ɔny es eŋ Krist ec'egb waw e luw a anŋ

† 5:1 Yow a elm lis. Ow b'ow el es e yow ejeci eke ebi. Jwifel ec'ol a edŋn mebi akpasu na. Èkn Ob Ap 18.18; Ol ɔkn 23.1; 27.20.

† 5:5 *ócr egŋ ikŋ na elul Satan abu em*: Pól am erur eke oglog ki dad ese: *ògŋn egŋ ikŋ na Nyamel ec'agŋ a ec'araŋn a.* (Èkn 1 Timote 1.20 em a yeji.) † 5:5 *eke li k'ij gbre in e sos megl ab em*: dad na Grék em a wel ɔtu ek'itŋn ejec'em dad ese: *ócr egŋ na elul Satan abu em, yec'etŋ ke sikpl a ek'anŋ in e sos em a úw.*

εσε εϑ e Pak e licebli ab af. † ⁸ Ow sosiem, si kókr Pak a futufutu eke lijru anm em lele erm ek'ayl ke ij nawre ab. Si k'íjr futufutu eke wel kok lijru sig ab a ij, lijru ek'el ów enuñ lele erm sun ab ec'a.

⁹ Em e lel a eke m'íkñ anym m'awñ ony ab em, † mi non eke k'ónymn mæcrer agñ a eke b'ij nfaci ab ab. ¹⁰ Gbækò lel ab em a, mi dadm ony eke ki kpabr es wus ec'agñ a feñ e lís! Nawre, agñ anñ eke b'ij nfaci, b'erur os owi nonò, b'èju agñ eb ob ij, ke b'igñ sinyam yadñ nuñ. Blel ow el agñ amua ana, ke wus na af k'ñgbronñ nimum nimum a! ¹¹ Njan, m'erur ce e mi ki dad ony eke k'ónymn mæcrer agñ a eke b'ij nin ek'el Krist em ec'agñ lisijimel, ke b'ij nfaci, b'iy mil, b'igñ sinyam yadñ nuñ oglog bi cak el lawlel a. Agñ a eke b'egñ mar afñn es oglog b'èju agñ eb ob ij a, k'ùsr abu agñ nenε ab, k'íjr ob bobò yeji!

¹²⁻¹³ Tasi em a, kò em ow it eke mi ki jej agñ a ek'ubm Nyam nawre a e low m'ok ee? El ec'a,

† **5:7** *Pak:lakpo feñ Jwifel bi kok Pak ec'es gbegbl a Jerusalem, ókn el eci Ejipt ec'ók m ok a. Etñ ese elel eke ow anñ ol em ab af, -li b'onny el e mel akñ akñ a feñ e futufutu eke lijru anñ em a -l'ot es segn lobñ a nimum eke -li b'anñ es gbegbl ab em a. (Okm Ok 13.6-7). Es gbegbl a eci nuñ ob em a, akñ feñ b'ibi licebli nyam okn Ejipt eci mebl a eke wel oc udu masany, ke ow on el ec'ey egn krekre a uwm a (Okm Ok 12.1-30; Ol Okn 16.3). Akr 8 em a, Pol am om kretien feñ ów eke legñni nyam nyam feñ, li k'ír eb ese elel eke ow it tasi ab af, l'élú es gbegbl a e nyandre a okm. † **5:9** *Em e lel a eke m'íkñ anym m'awñ ony ab em:* Pol ikñ anym non lel nyam awñ Korént eññ gbuñ etñ l'ow ni non na eke el krekre em Korént a. Kò krekre e lel a eke ni non n'awñ wel a, wel uwm yogñ nuñ nyam eke ow ey ab any.*

Nyam anake b'ow jej el owi ok a. ɔny, agɛ a ek'el ɔny ec'araɛn ec'agɛ a e low ki jejɛr okr. Nyam Lel dad nine: *Ógɛn eɛgɛ ɛnɛ ɔny ec'araɛn a.†*

6

Krist em ec'agɛ lisijimel e dedeku ɔɛanin

¹ Eke odad b'anɛ ɔny ɔfr em a, bla sosiem etɛ b'ocr low a im ɔɛn jej ok esel eke uwm Nyam any a jej ok, ow a eke k'oc imn agɛ a ek'el Nyam ec'a ogɛ ab ee? ² ɔny, uwmn any eke agɛ a ek'el Nyam ec'a b'ow jej wus e low ok ee? † Etɛ eke b'ow jejɛr wus e low okr, ke ów ekekey nene anake k'ɔtum jejmn okmn ab ee? ³ ɔny, uwmn any eke si b'ow si jej afr erm esel ec'ów s'ok ee? Sica ayaf si k'ɔtum si jejmn wus aɛa ec'ów s'okmn ee? ⁴ Gbɛkɔ, eke b'ɔnyn jej ok owi ów amua ec'a, b'imn otr jej ok esel eke ɔnym low kaka Nyamel ab a! ⁵ Etɛ na eke m'am dad a, ɔny ec'és. ɔny ec'araɛn aɛa, eɛgɛ nyamni yeji anm elm sɛwru eke k'ɔtu jej low eke b'anɛ agɛ lisijimel ɔfr ec'araɛn a ok ee? ⁶ Kɔ ow akpl tasi eke Krist em ec'egɛ lisijim nyam k'ɔɛ lawl nyam dedeku jej ok esel ek'uwm Nyam any a ogɛ ee?

⁷ ɔny ec'a, ow akpl ek'uwr any eke ɔny ɔfr e dedeku ɔɛanin a el low ek'elu ɔny wus! Bla sosiem etɛ k'éɛgɛmn enyembri yony e jej ok a nana ebmn ee? Bla sosiem k'éɛgɛmn eke ɔny lawlɛl ejec'a k'iy ob ek'el ɔny ec'a nana ee? ⁸ ɔny nana anake eel enyembri yony yony esel a, ɔny

† **5:12-13** Ol ɔkn 17.7, Septant em ec'odad eke wɛl oc. † **6:2** b'ow jej wus e low ok: ɛkn Matie 19.28; 2 Timote 2.12; Es ɛkn 20.4.

anake am iyr agñ ejec'a mil a! Ke agñ ejec'a, Krist em ec'ony lisijimel ce. ⁹ Ony uwmn any eke enyembri yony yony esel k'ow ijm Nyam e gbrenḡbi usu a ec'aja ab ee? Eḡñ k'ēju ony! Agñ a eke b'ij nfaci, b'igñ sinyam yadñ nun, iḡñ oglog yow eke b'ēju lawl mebi owi em, eḡñ a eke b'erum el lawl el eḡñ ab ese el ec'oyow af a lele eḡñ a eke b'agbr lōsññ ḡgbafre oto ab a, k'ow okm Nyam e gbrenḡbi usu a. ¹⁰ Eḡen nyam coco elu, agñ a eke b'erur os owi nōnō, mār eḡñu, agñ a eke bi cak el lawl el lele agñ a eke b'ēju agñ eb ob ij ab ab yeji, k'ow okm Nyam e gbrenḡbi usu a! ¹¹ Leḡñ sig em a, nene anake ony em ec'agñ beḡ anñ a. Gḡekō ey e Nyam a yoyōḡ ony e sikpl ab es, l'ayal ony eke k'ir eb in ab, n'ōñ ony eel nyim nyim in ec'any af. Eññ ów amua feñ, ey Es Kōtōkō Jesu Krist e nin em lele Abñ Lala ab ec'abusu em li kok.

Onñ Nyam anyḡḡel ony e sos meḡl ab ab

¹² Ony em ec'agñ nyam nyam bi dad ese: «Fēñ e kok ec'abusu eru'm es.» Nawre, gḡekō em, m'am dad eke ow elm feñ akplm ey eci. Mi k'ow mi yeḡm ob kaka feñ oḡm im m'elm in ec'adu. ¹³ Bi dadr yeji esre: «Ob ij, lok eci n'anñ, eññ lok yeji anñ ob ij eci.» Nawre, gḡekō leḡñ nyam, Nyam b'ow ḡñññ el a yony mum. Es Kōtōkō anake kok ey e sos meḡl a, eññ ey e sos meḡl a el in eci. Li kokm ow nfaci ijr eci. ¹⁴ Nyam eke iḡḡm Es Kōtōkō luw em a, b'ow oc in ec'abusu ab em, ey yeji iḡḡm ey luw em.

¹⁵ Ony uwmn any eke ony e sos a el Krist e sos ogog ogog ab ee? Kō m'otu eke mi k'oc Krist e

sos ogog nyam m'okr af facyow ab ee? Njan, mi k'otum! ¹⁶ Uwmn any eke egn nyam eke okr af facyow ab a el sos megl nyam in ab ee? Tasi em a, Nyam Lel dad nine: *Ke -l'okr af -l'el sos megl nyam.*† ¹⁷ Gbeko egn yec'eke b'okr af Es Kotoko ab a, b'el nyam coco in ab abn em.

¹⁸ K'ocr ony e sos megl a k'ijmn nfaci ab. Sikpl ejeci fen eke agn otu eke ki kok a, elm sikpl eke wel bi kokm sos megl ab. Ko eke egn nyam oc in e sos megl a am ijm nfaci ab, ow el low njan eke n'am kok l'obr in e sos megl a. ¹⁹ Uwmn any eke ony e sos megl a el usu lala a ek'el Abn Lala ec'eb ir usu ab ee? Abn Lala na anj ony em etn l'el Nyam ec'ob ek'onj ony. Ow sosiem a, ony, elmn ony obi ony obi ec'ij. ²⁰ Nyam ol ony an ligbel em eke k'eel ewi. Ow sosiem, òcr ony e sos megl a elul in ec'anygbel a okm.

7

Pól am dad ów a eke wel bibrmn mebi owi af a

¹ Sica, m'am m'ow mi dad ony ów a eke bibrmn'm ony e lel ab em a e low. † Ony bi dadr eke ow'n akpl eke egn ign in k'onym yow. ² Gbeko agn eke b'ij nfaci a sosiem, ke ign fen ony in e yow, ke yow fen ony in ec'ign. ³ Ke ign fen kók low yec'ek'el ign ec'eke ki kók in e yow e lís a, ke yow fen yeji kók in ec'ign e lís ec'ek'it a, ⁴ anke yow k'otum ocm in e sos a kokrm low yec'eke l'erur a: in e sos a, in ec'ign a eci. Eben

† **6:16** Nunj Ob 2.24. † **7:1** Korent e Nyamel a bibrm ów beb lel nyam eke -li kokr -n'onj érmu nyahan oc im onj Pól ab em (1 Korent 16.17).

nenyembri nyam, ign yeji k'otum ocm in e sos a, kokrm low yec'eke l'erur a: in e sos a in e yow a eci. ⁵ Egn lawl k'onyn sos es lawl e lis, ek'ow elm Nyam eke k'onyn abusu njan eci ce. Eke b'ow kokr eben legn tel eci yeji, ke ow el neny af okr em ki kokr. Ko ow e jam a, ewal am erur usu nyam; ek'ow elm eben, k'otumn onynmn sos es ij, etn Satan otu eke k'abr ow em eju ony.

⁶ Low na eke m'am dad a, elm ol eke m'am ony ony, ko low ce eke m'am ew es m'on ony. ⁷ M'am erur tasi eke agn a fen k'ann el sony ese em af, gbeko Nyam b'on ey em ec'eghni nyam nyam fen bibm nyam eke k'el in sony ce eci.

⁸ Gbeko agn a ek'ann el sony a lele enyow ab ab, m'am dad ony m'ese: eke b'annn ese em af, ow el low nimamn ony eci. ⁹ Gbeko eke k'otumn onynmn sos es a, ebirir! Ow akpl eke k'ebirir, ow a eke k'annn low am aw ony ijr ony gbre a.

¹⁰⁻¹¹ Agn a eke ebirir a, m'am dad eke k'annn usu nyam, es'eel eke Es Kotoko in obi dad ab af. Ign itm eke k'ogn in e yow a, etn yow itm eke k'elu in ec'ign ab es. Eke l'elu in ec'ign ab es a, ke n'ann in sony oglog ke l'egn l'eb l'okr em ow ab.

¹² Agn a eke ebirir ke el e yow a oglog ign a ubm Nyam nawre a, m'onny ow eke el yeji mi k'om el, etn na ec'a, ow elm Es Kotoko dadm, ko em m'am dad. Eke Krist em ec'egn lisijim nyam ony yow eke ubm Nyam nawre, etn ow erur eke ow k'ir eb in ab a, ow itm eke li k'ogn ow, ek'ow elm nawre ub lis a sosiem. ¹³ Eben nenyembri nyam, eke nawre ub lis nyam ony ign ek'ubm Nyam nawre, etn ow erur eke ow k'ir eb in ab a, ow itm eke li

k'ηgboh ow ab, ek'ow elm nawre ub es a sosiem. ¹⁴ Tasi em a, yow ec na ek'elm nawre ub es a titm Nyam nɔɔ, in e yow a eke l'ebi a sosiem. Eben nyam coco, ign ey a ek'elm nawre ub lis a yeji titm Nyam nɔɔ, in ec'ign a eke l'ebi a sosiem. Blel ow elm nene ana, ony ec'ey a blel anη ese ey ek'itm eke Nyam k'egη eb af, kɔ nawre em a, -l'ebm eke Nyam k'egη eb el. ¹⁵ Gbekɔ, ek'el em ec'egη nyam ek'ubm Nyam nawre a am erur eke k'im a, l'otu eke li k'im. Eke ow ecr nene a, egη lisijim a oglog egη lisijow a onym low kaka egη yec'ab ab ij. Uwr any ce eke Nyam, in ec'a erm es ey ec'eb ir em l'esη ony. ¹⁶ Kɔ ign ey, otu eke k'uw any eke b'ow sɔg η ec'ign ab ee? Eη kɔ yow ec, otu eke k'uw any eke η yeji b'ow sɔg η e yow ab ee?

Nyam ec'esη a itηnm ony ec'elel eke anη a

¹⁷ Legη a eke Nyam esη ony a, ony ec'elel a eke Es Kɔtɔkɔ ewr ony anη ab em, am iir eb. Sica, eke ow elm mɛbi e low na eke mi dad a, ow it ek'egη fɛη k'ir eb elel eke n'anη ab em. Ol na anake m'am ew es Sinyamel a fɛη em a. ¹⁸ Legη a eke Nyam esη'η a, ke ubr likr es η ee? Ek'ow el eben, anη elel a ek'anη a! Eke l'esη'η a, ke k'ubrm likr es ee? Ek'ow el eben, k'im catη k'ubr es! ¹⁹ Ke wɛl úbr likr es oglog ke wɛl k'úbrm es, elm low a eke el low tasi a. Low tasi a eke wɛl kɔ kok a el Nyam e low a eke dad a ec'elum a. ²⁰ Ke egη fɛη anη in ec'elel a eke n'anη ke Nyam esη'n a. ²¹ Eke Nyam esη'η a, kɔ adu el ee? Eke ow el adu el ke k'èbr ow e low erm mij! Kɔ ek'otu ek'el lewi, ke él kpekη. ²² Tasi em a, egη nyam

ek'el adu ke Es Kɔtɔkɔ esɲ a, el lewi etɲ el Es Kɔtɔkɔ eci. Eɓen nyam coco, eɲɲ nyam ek'el lewi ke Es Kɔtɔkɔ esɲ a, el Krist ec'adu. ²³ An ligbɛl Nyam enm ɔɲ ɔny eel ewi. Ow sosiɛm, k'ɛel eɲɲ eɲeci e madu. ²⁴ Agɲ lisijimɛl, ke eɲɲ fɛɲ áɲɲ in ec'elel a eke n'anɲɲ ke Nyam esɲ'n a.

Agɲ a eke k'ɛbirm a e lís owi

²⁵ Ibrmn ɛm ec'elel eke m'am ɛkan ededyɔw oto eke ɛbim eɲɲ a e lís owi. M'ɛɲnm ol kaka anm Es Kɔtɔkɔ oɲɲ owm low na eci. Gbɛkɔ m'am dad ɔny ɛm ec'elel eke m'am ɛkan low a. Es Kɔtɔkɔ eci sɔɲɲ ikɲ a ek'ɔny ɛm e lís a sosiɛm, ɔtur eke k'ɔnyɲ ɔmn ɛm ɛm.

²⁶ Kin yec'eke m'am tutr a: lɛɲɲ na ɛm e ses babur a sosiɛm, ek'agɲ ɛbirm, ow akpl ɛɓen. ɛɛ, ow akpl ek'ɛɲɲ fɛɲ k'anɲ ɛsɛ elel eke n'anɲɲ ab af. ²⁷ Kɔ ɛbi yɔw ee? Ek'ɛbi yɔw ke k'ɔl in ec'es elu ij. ɛbim yɔw ee? Ek'ɛbim yɔw ke k'ɔl e k'ɛbi ij. ²⁸ Gbɛkɔ, eke am ɛbi yɔw, ow elm sikpl kokm. ɛtɲ eke dedyɔwli nyam ɛbi igɲ, in yeɲi ow elm sikpl li kokm. Gbɛkɔ agɲ a eke ɛbirir a b'ow ij gbɛre nɔɲɔ el e sɛɲɲ fɛɲ ec'ɛb ir ab ɛm, ɛtɲ ɛm, m'erur eke low nɛnɛ k'ɛɲnm ɔny.

²⁹ Sica agɲ lisijimɛl, m'am dad ɔny eke Es Kɔtɔkɔ e mowrer e sɛɲɲ a ɔfum ij. Caca ɛm ec'agɲ ek'ɛbi ɔyɔw a, kók ɛsɛ wɛ'n ɛbim af. ³⁰ ɛl a ek'am ikɲ ɔɲɲ a, kók ɛsɛ wɛ'n ikɲm ij af. ɛl a ek'anɲ sos ɛm iɲɲ ɛm a, kók ɛsɛ ow'n iɲnm wɛl af. Ke ɛl a ek'am ɔl mob a, kók ɛs'ɛɓen mob a eke wɛ'n ɔl a in elm wɛl ec'af. ³¹ ɛl a eke am ɛɲɲ ob ij wus ec'ɛb ir na ɛm a, kók ɛs'ɛɓen wɛ'n

εηnm in ijm af. Εε, wus na ec'ów a ec'el el eke anηη yefeny na a, k'ow anm εben σεηη feη.

³² M'am erur eke k'onymn erm mij kaka. Eηη nyam eke εbim yow a, b'ebr Εs Kotoκο ec'ów erm mij noηo, kok el el eke in owi k'awr ow. ³³ Kō εηη nyam eke εbi yow a, b'ebr wus ec'ów ec'erm mij noηo, kók el el eke in owi k'awr in e yow a, ³⁴ εηη εben a, ów yony a ec'araηη li bi ceε. Εben nyam coco, yow nyam oglog dedyowli nyam eke εbim iηη a, b'ebr Εs Kotoκο ec'ów erm mij noηo. -Li b'erur eke -li k'el ow eci nimum nimum, -l'oc el ec'εηη el a pupukpaη -n'ow ow. Kō yow nyam ek'εbi iηη a, b'ebr wus ec'ów erm mij noηo, kók el el eke in owi k'awr in ec'iηη a.

³⁵ M'am dad low na ony e nimamn eci, kō ow elm gbre eke mi k'ow ony ijr eci. M'am erur eke ki sosumn yec'eke akpl a ocr, ow óη ke úcur Εs Kotoκο onyn es, éel in sony coco eci.

Ededu a eke b'εηη eb eke k'εbim yow a

³⁶ Sica, eke iηη nyam ek'esu yow a, ow ec'erur a am afηη in es, εηη n'am uru eke li ki kok low obr ow e lís eke -li k'anm ow yony a, ow akpl eke iηη a ki kok low e n'am εkn ek'el low tasi a. -L'otu eke -li k'εbirir -l'ok es. Eke -l'εbirir a, ke na elm sikpl eke -li kokr. ³⁷ Gbeκο l'otu eke li dad n'ow in ec'erm a eke li k'ow l'εbim in e dedyow a, l'εruam ow ab yeji. Eke li dad tasi n'ow in ec'erm a, ek'ow elm atrm em εηη l'otu eke li k'onyn sos es ow ec'erur a eke b'aw'r afηη es a e lís, eke l'εbim ow ke ow akpl εben. ³⁸ Ow sosiem, εηη a ek'εbi in e dedyow a kok low mamn, gbeko in

a ek'egnm eke k'ebi in e dedyow a kok ow akpl nɔnɔ.

Ehnyow e lís owi

³⁹ Igñ ey feñ b'any in ec'igñ ab seğñ a nimum eke n'any owr a. Eke in ec'igñ a b'uw a, n'ony abusu eke li k'ebi igñ eke l'erur a, gbε ke l'él igñ ek'ony ɔmn Es Kɔtɔkɔ em ce. ⁴⁰ Gbεkɔ em em ec'a, m'am εkn eke li b'ow n'any ehe em eke n'any εse elɛl eke n'anñ ab af. Eññ m'ony tutr eke Nyam ec'Abñ a anñ'm em.

8

Segb waw eke wɛl bi kok ɔñ sinyam yadñ

¹ Sica ɔny e lɛl ek'awññ'm ab em, ibrmn'm eke wɛl ɔtu ek'ij mindey eke wɛl bi kokr egb waw ɔñ sinyam yadñ a. Ow a eke am dadr a, low nawrɛ: «Ey feñ s'ony low na ec'any uw tasi.» † Gbεkɔ low any uw na b'ɔñ eğñ ew sos. Kɔ erur b'ɔñ Nyam ec'agñ a agb ɔmn em. ² Ek'egñ nyam am ɔny tutr eke in uw low nyam any, ke li k'uwm elɛl eke wɛl b'uwr low any a. ³ Gbεkɔ ek'egñ nyam b'erur Nyam, eğñ a, in yeji Nyam b'uw'r any.

⁴ Low a ek'ibrmn'm a el: «Kɔ wɛl ɔtu eke k'ij ndey eke wɛl wawr egb ɔñ sinyam yadñ ab ee?» Ey s'uw any tasi eke Nyam nyam ce anñ, eññ sinyam yadñ a elm low kaka. ⁵ Nawrɛ, agñ beb bi dad eke sinyam in anñ afr lele wus aña ab. El ec'a, sinyam a nɔnɔ gbɛl eññ -li b'oc wɛl εse Es

† **8:1** Ey feñ s'ony low na ec'any uw tasi: eke agñ e b'igñ sinyam yadñ nunñ a b'oc ndey ow kok egb waw a, wɛl b'oc ndey a ɔñ egb waw εsɛl a, oglog wɛl b'iny ob kok es gbεgbɛl sinyam a e nunñ igñ usu a.

Κοτοκο af. ⁶ Gbεko εy ec'a, s'uw any eke Nyam nyam coco ce anη, ek'el εy Es. In anake li kok ob ob feη a, ετη in eci anake s'anη owr a. Es Κοτοκο yeji, nyam ce anη, in l'el Jesu Krist. In e sabu em li kok ob ob feη ετη εy yeji, in ec'abu ab em s'anη owr.

⁷ Gbεko ow elm omn esel a feη uwm low nawre na any! Λεγη sig em a, agη beb sinyam yadη e nuη igη a εcm ab. Ow oη caca em a, eke -li b'ij ndey eke wel kokr egb waw a, ke -n'am ony tutr eke ndey a, sinyam nawre tasi wel oc kokr egb waw oη. Etη eke -l'eel fuefue omn em a, -li bi tutr eke ndey a b'oη -l'el agη ek'aylm Nyam ec'any af. ⁸ Ke ow elm ob ij k'ow om εy si titam Nyam. Eke s'ijm yeji, s'irmnm ob kaka, ετη eke s'ij yeji, si k'ow s'εηnm ob kaka.

⁹ Abusu eru ony es low feη ek'erurir e kok eci. Gbεko εwr erm, abusu na ek'eru ony es a itm eke k'onny agη a ek'εw fuefue omn em a ok wus! ¹⁰ Tasi em a, η ek'onny "low any uw" a, eke εγη nyam ek'εw fuefue omn em a εkn'η ek'anη sinyam yadη e nuη igη usu am ij ob, ko ow k'ow atrm'n sos es eke li k'ij ndey eke wel kokr egb waw oη sinyam yadη ab ee? ¹¹ N e low any uw a sosiem, esη jim a eke εw fuefue omn em a, b'ow εy wus, in eke Krist uw in sosiem a! ¹² Eke bi kokr sikpl ερη na obar ony lisijimel, oηη el ec'omn fuefue a abur es, ke Krist anake am kokr sikpl obar a. ¹³ Na sosiem anake ob nyam eke mi b'ow mij, ke b'ow ony em lisijim nyam elu sikpl em a sosiem, mi k'ow m'ijm ndey ij, yec'ετη ke mi k'elum'n wus a.

9

Pól ɔwr in ec'erm es eke l'el ec'abusu eke n'ony

a

¹ Em yeji, abusu eru'm es eke mi ki kok low eke m'erur. Kɔ m'elm erm es ee? Kɔ m'eknm ey Es Kɔtɔkɔ Jesu ee? Kɔ elmn Es Kɔtɔkɔ e juma eke m'am kok a ec'ey ek'ɔsu ee? ² Eke aɣɣ beb ec'a m'elm erm es yeji, ɔny ec'a gbɛ, m'el. Tasi em a, ɔny anake eel em e juma eke m'uw kok Es Kɔtɔkɔ ec'a, ec'ey eke ɔsu a.

³ Kin odad eke m'am dad aɣɣ a eke am ok'm ów af a: ⁴ Kɔ ey s'onym abusu eke si k'ɛɣn ob ij lele mar ab ey e juma a ec'ee? ⁵ Kɔ ey s'onym abusu eke si k'ɛbirir nawrɛ ub lís nyam ab ee? Erm esɛl beb a, Es Kɔtɔkɔ lisijimɛl a lele Pier ab kok ɛbɛn! ⁶ Kɔ em lele Barnabas ab cɛ anake ow it eke si ki kok juma ɛjɛci gbuɣ ke s'ɛɣn ob s'ij ab ee? ⁷ Eke wɛl b'ɛsɣ ɛɣɣ aɣgase a, ɛɣɣ a am sɔgm labm kokm aɣgase e juma. Eke wɛl b'ewl likɣni a, wɛl b'ij in ec'ey a. ɛɣɣ eke wɛl b'ɔsu mɛbob a, wɛl b'ɛɣɣ ɛl e mɛny mij a.

⁸ Kɔ ów amua eke m'am dad a, aɣɣ ec'ɛb ir em cɛ ow aɣɣ ee? Kɔ Mois ec'ol a am dadm low nyam coco ab ee? ⁹ Tasi em a, Mois ec'ol ab em wɛl nɔn: *K'ow ocmn meb ɔnynmn id eke wɛl ucu meb am kɣkn may es a nɛny es.*† Am tutar eke Nyam, sed ec'ermij n'am ebr ee? ¹⁰ Oglog ey e low n'am tutr sodad na em ee? Nawrɛ em a, ey sosiɛm wɛl nɔn sodad amua. ɛɣɣ eke b'ewl egb a, b'ɔmn egb ey eke li k'ɛɣn l'ub. ɛɣɣ in a eke egb ub e lɛɣɣ a, bi kok juma a yeji b'ɔmn egb ey a eke

† 9:9 Ol ɔkn 25.4; 1 Timote 5.18.

k'ebm'n a. ¹¹ Eɛe agɛ eke b'ewl egb af, s'ewl Abɛ Lala ec'ow amamn a ek'anɛ afr ow a ony em. Eke s'am ub ony e wus af aɛa e mob a ek'onyn a e tɛl, ke ow eny nɔnɔ gbɛl ee? ¹² Eke agɛ beb ony abusu kok ebɛn ony af, ke ey tasi anake s'onyn abusu na s'akm el a! Gbɛkɔ ey s'ɛgɛm s'elum abusu na e s'onyn a e low okm. Kɔ s'ɛgɛ nana low fɛɛ s'eb, Krist ec'Amani Mamn a e wus eke k'eym eci. ¹³ Ony, uwr any ek'agɛ a e bi kok juma Nyamel gbɛl ab em a, b'ɛɛn el ec'ob ij, mob a eke wɛl b'is Nyamel gbɛl ab em a. † Ke el a eke bi kok segb waw a, b'ɛɛn ow eke k'ebm el a segb waw a eke -li bi kok ow e low ab em. ¹⁴ Ebɛn nɛnyɛmbri nyam, Eɛ Kɔtɔkɔ ony abusu eke agɛ ek'am ob Amani Mamn a, k'ɛɛn el ec'ob ij juma na eke -n'am kok ab em.

¹⁵ Gbɛkɔ em, abusu na eke m'onyn a, m'ibram ow e low kaka, ɛtɛ eke mi nɔn ow e low aɛa, ke ow elm ow ec'ibrm eci. Njaɛ, m'atm m'ibram em ec'abusu na e m'onyn a, ɛtɛ ow b'ok'm ntotɛ. Mi b'ow m'erur e mi k'uw, ow a eke mi ki yɛb ɛgɛ ony em eci ntotɛ na oc es a. ¹⁶ Ow elm ow m'erurm eke mi k'opr Amani Mamn a eke m'am ob a sosiɛm. Tasi em a, ow el low ek'it eke mi ki kok. Gbre el em eci eke m'obm Amani Mamn a e kokoba! ¹⁷ Blɛl ow el em obi mi sɔsum juma na m'oc m'am kok, m'onyn ow e labm sɔg. Kɔ ek'ow el juma ek'it eke mi ki kok a, m'am kok yec'a cɛ ek'it a. ¹⁸ ɛtɛ em e labm sɔg el bogɛ ec'ee? Em e labm sɔg a el ke m'ob Amani Mamn a ofr em, ke mi k'usm em ec'abusu ec'ow ek'anɛ em a e low

† 9:13 Aɛa, Pɔl am dad Jerusalem e Nyamel gbɛl a eke egb waw usu anɛ em a ec'odad.

jam.

¹⁹ Em, m'elm eḡḡ kaka ec'adu; gbekɔ m'erur eke mi k'el aḡḡ feḡ ec'adu, yec'etḡ ke m'éb aḡḡ nɔnɔ gbél m'ɔḡ Krist. ²⁰ Eke m'anḡ Jwifel ab, m'am ir eb ese Jwif af, el ec'eb sosiem eci. Ow elm ke m'anḡ el ec'ol a ec'es ew em, kɔ eke m'anḡ el ab, mi b'elum ol a yec'etḡ ke m'éb aḡḡ a eke b'elum ol a. ²¹ Gbekɔ eke mi b'anḡ el a eke uwm Mois ec'ol ab any ab ab a, m'am ir eb ese em anm ol ec'es ew em af, aḡḡ a ek'uwm ol ab any a ec'eb eci. Gbekɔ ow elm ke mi k'élum Nyam ec'ol a, aḡḡke mi b'elum Krist ec'ol a. ²² Eke m'anḡ ɔmn fuefue esel ab, † m'am ir eb ese em yeji ɔmn fuefue em ɔny af, el ec'eb sosiem eci. Mi bi kok feḡ a eke m'ɔtu eke mi ki kok a, yec'etḡ ke saḡḡ aḡḡ nyam nyam éḡḡ sel. ²³ Etḡ ów amua feḡ, Amani Mamn a sosiem ce mi bi kok, yec'etḡ ke em yeji m'anḡ in e bibm a e low em.

Es uru esel e sos bebem

²⁴ Uwr any eke es uru usu, ow el es uru esel a feḡ b'uru es, gbekɔ eḡḡ nyam ce b'éḡḡ ow e nin awr ob a. Ow sosiem, urur es nin awr ob a ec'éḡḡ eci! ²⁵ Es uru esel feḡ, sos bebem em a, bi dedḡḡ el sosi ów nɔnɔ e kok. -Li b'ɔnyn el sosi milɔlu nin awr ob nyam eke íbnm sosiem eci. Kɔ ey, s'am atr sos es eke si k'éḡḡ nin awr ob nyam eke b'ow anḡ seḡḡ feḡ. ²⁶ Na sosiem, em, m'am uru es, kɔ ow elm mareḡ mareḡ. M'anḡ ese mum oḡḡ es af, kɔ mi w'ówlm kukuta mareḡ mareḡ. ²⁷ Em, m'am ɔnyn em e sos a milɔlu, m'akm'n

† **9:22** ɔmn fuefue esel ab:bèbmn Rom 14 lele ow ec'akr otar ab ab.

es nono, yec'etj ke mi k'óbm Amani Mamn eci kokoba m'okm agj, ke em wel k'ébm im.

10

K'ìgjn sinyam yadj nun

¹ Agj lisijimel, m'erur eke mi k'ókn ony low yec'a eke ejn ey lagjel Mois e legj em a. Jru a ek'annj afr ow a nyimn el, † etj -l'ubr okij ebl a, ² etj ow annj esε mij nunj eke wel ok el af, Mois e jam us eci. ³⁻⁴ El fej -l'ij ob nyam a etj -l'εgj mar nyam a ek'annj Nyam em ow a. Tasi em a, lob a ek'annj Nyam em ow am us el jam ab em -l'εgj mij el fej, † etj lob a, in anake l'el Krist a. ⁵ Gbeko eben yeji, el em ec'agj nono kokm Nyam ec'erur, etj ow ssiem -l'uw loj ab em. †

⁶ Ów amua fej ey eke k'el sewl ey eci, yec'etj ke si kí kokm ów enuj eke b'aw ey a esε ey lagjel ec'ab af. † ⁷ K'ìgjn sinyam yadj nun, esε el el ek'el em ec'agj beb kok ab af. Kin yec'eke Nyam Lel dad: *Dedeku a nimum sig es ob ij lele mar εgj ab eci. Etj ow e jam a, -l'igb el fej -n'am gbεgbl es.* † ⁸ Si k'ócr ey e sos a si kí kokr nfaci ij owi, esε el el ek'el em ec'agj beb kok, ke agj fandi likj

† **10:1** *Jru:anja ow am okn ey Okm Ok e lel ab em e jru a ek'ey am nyimn Israel ejn, ke annj esε mregbn ek'am iwr uyu im afr ab af e low. Ekn Okm Ok 13.21-22; 14.22-29.* † **10:3-4** *lob a ek'annj Nyam em ow am us el jam ab em -l'εgj mij el fej:anja Pól am ebr jwifel e low yegm esel esig a e low e dad ab em. Low yegm ab em -li dad eke lob a b'ewl Israel ejn usu fej loj ab em. Lob na wel b'awl in e low a Awl 20.8-11 em. Ekn Okm Ok 16.4-35; Ol Okn 8.3 em yeji.* † **10:5** *Awl 14.16,23, 29-30.* † **10:6** *Awl 11.4,34.* † **10:7** *Ekn Okm Ok 32.6.*

lele nyahan ab uw legɲ nyam coco ab af. ⁹ Si k'ébmn Krist, † εσε elel ek'el em ec'agɲ beb kok, ke morɲn gúgɲ el -l'uwɲ ab af. ¹⁰ Ow ec'uwɲ em a, m'am dad m'εσε: si k'ényɲ abr, εσε elel ek'el em ec'agɲ beb kok, ke afr erm εs a ek'ism luw ab a, ibi el ab af.

¹¹ Ów amua εɲɲ ey lagɲel, yec'εɲɲ ke ow él sɛwl ey eci. Wel non εw es ey ec'εwar eci, ey eke s'anɲ sɛgɲ es abal el em a. ¹² Ow sosiem, εɲɲ yeci ek'am tutɲ eke n'inym es kikri a, éw erm ke li k'éym wus. ¹³ Ebm εkn a fɛɲ eke ɔbar a el ow a eke b'εɲɲ agɲ fɛɲ a. Nyam el cεcε εɲɲ li k'ow li yεbm eke wel k'ébm ɔny tonɲ ow afɲ ɔny e lεc ab es. Eke εbm εkn b'ow owɲ ɔny a, Nyam b'ow ɔɲ ɔny lεc inymn es kikri εɲɲ li b'ow n'ɔɲ ɔny sos dogɲɲ ec'abusu.

Es Kɔtɔkɔ ec'ob ij a écm sinyam yadɲ e ses gbεgbl ab ab

¹⁴ Ow sosiem a, erur em ec'agɲ lawlɛl, àrur sinyam yadɲ e nuɲ igɲ owi εgbr es! ¹⁵ M'am dad ɔny odad εσε nuɲ em es ok εsɛl af. ɔny obi yeji ɔnyɲ odad eke m'am dad a igbal ogɲ εkan. ¹⁶ Ob ij lala ab em, eke si b'ɔɲ Nyam bia mij kpɔk a e si b'εɲɲ a ec'a, ke ow elm af s'okrm Krist eci mebl ab ab a ee? Kɔ futufutu a eke si bi cεc s'ɔɲanin ob ij em a, ɔnym okrm εy af Krist e sos megl ab ab ee? ¹⁷ Futufutu a, nyam coco. Εɲɲ ey fɛɲ s'okr af s'el sos megl nyam coco, anke futufutu nyam coco a ey fɛɲ si b'ij.

† **10:9** *Krist*:1 Korent e silɛl esig beb em wel b'εɲɲ *Es Kɔtɔkɔ*, *Krist* ec'usu a.

18 Lèer Israel eyη: el a eke b'ij mindey eke wêl bi wawr egb anη egb waw usu a, okr af Nyam ab. 19 Nene a, bla lowi m'am erur eke mi ki dad ee? Kò mindey eke wêl bi wawr egb òη sinyam yadη a lele sinyam yadη a el obi ab a el low tasi ee? 20 Njan! M'erur ce eke mi ki dad eke segb waw amua, abη enηη a wêl bi kok òη, kò ow elm ey e Nyam a. Eηη m'erurm eke k'okar af abη enηη ab ab. 21 K'otumn am eγηη Es Kòtòkò e mij kpòk a, ke ám eγηη abη enηη e mij kpòk a yeji. K'otumn am ijr Es Kòtòkò ec'ob ij lala a, ke ám ijr abη enηη ec'ob a yeji. † 22 Kò Es Kòtòkò s'am erur eke si k'òη nyamneyr òny ee? Kò s'òny læc s'akm'n ee?

Kòkr fηη Nyam ec'anygbel a eci

23 Òny em ec'agη beb bi dad ese: «Fηη e kok ec'abusu eru es.» Nawre, gbekò em, m'am dad eke ow elm fηη akplm ey eci. «Fηη e kok ec'abusu eru es.» Nawre, kò ow elm fηη òòm Nyamel agbm òmn em. 24 Eγη kaka k'ól in obi ce e low mamn es, kò ke l'ól agη ejec'a nana ec'es.

25 Ndey fηη eke wêl b'ól ij an ejem a, ijr erm es ey em, ke ów awl kaka k'ánm em. 26 *Tasi em a, ob a fηη Es Kòtòkò eci: wus lele ob fηη ek'ann'n em ab ab.*†

27 Kin low ebmn nyam: eke Nyam any uwm es nyam esη òny ob ij em eηη eγηη ebr imn a, ow akpl eke k'ijr ob a eke wêl òη òny a erm es ey em, ke ów awl k'ánm em. 28 Gbekò eke eγη nyam

† 10:21 Nyam any uwm esel a bi waw egb òη el e sinyam yadη a ba ow b'uw r a, ow ecm el ab eke -li b'ij ob usu nyam el fηη. Ob ij a el el e nyàm a e sos usr ec'ob ij. † 10:26 Selu 24.1.

dad ɔny nine: «Ndey a ek'am ijr a sinyam yadɔ ec'egb waw,» ow akpl eke k'ijmn eɔɔ a e dad ɔny odad a e sos keskes eke ow k'ewm lele in ec'elel eke li b'ekan ów ab ab sosiem. ²⁹ Eke batɔ fɛɔ akpl ɔny eci yeji, ow ɔtu eke k'ákplm eɔɔ a eci. Sica bla sosiem eɔɔ ki yeɔ eɔɔ eɔɔ, in ec'elel eke li b'ekan ów ab em, jɛj in ec'abusu a ek'eru'r es a e low ok ee? ³⁰ Eke l'ɔtu eke li k'ɔɔ Nyam bia ob a eke n'am ij a eci, bla sosiem wɛl ki cacak'r ob ij a sosiem ee? ³¹ Ow cɛ eke mi ki dad a: eke am ijr ob, am eɔɔ mar eɔɔ am kòkr low fɛɔ yeji, kòkr fɛɔ Nyam ec'anygbɛl a eci. ³² K'èlul eɔɔ kaka wus ɔny ec'elel eke bi kòkr ab em: ke ow el Jwifɛl, ke ow el aɔɔ ek'elm Jwifɛl, ke ow el Nyamel; k'èlul eɔɔ kaka wus. ³³ Kòkr eɛe em af! Mi bi kok eke em e low kok fɛɔ em, em e low k'akpl aɔɔ a fɛɔ sos em. M'ólɔ em obi e low mamn es, kɔ aɔɔ fɛɔ e low mamn mi b'ól es yec'etɔ ke el fɛɔ -n'ɛɔ sel.

11

Eɔɔ lel ɔyɔw ab ec'elel eke k'anɔɔ ek'agɔ b'as luku Nyam nuɔ igɔ ec'a

¹ Wèwrmn'm ów, eɛe elel eke m'am wewrm Krist ów ab af. ² M'am aw ɔny eke eɔɔ fɛɔ b'okan em e low, ke b'ɔsur em e low yeɔɔ a eɛe elel eke m'ɔɔɔ ɔny ab af. ³ Gbɛkɔ kin low e m'am erur eke k'irir sɛnyn sɛnyn: igɔ fɛɔ ec'es eɔ eɛ el Krist, yɔw fɛɔ ec'es eɔ eɛ el igɔ, eɔɔ Krist ec'es eɔ eɛ a el Nyam. ⁴ Eke igɔ nyam bubur nuɔ es am ɔɔɔ Nyam oglog am dad odad eke Nyam ɔɔ'n a,

l'eluum Krist ek'el in ec'es ew a. † ⁵ Sica eke yow nyam buburm nun es in e Nyam nɔɔn em oglog odad eke Nyam ɔɔ'n a e dad em a, l'eluum in ec'es ew es a ek'el in ec'ign a. Ow anɔ esɛ ebɛn nun kprokpro cɛ ow'n ɛr af. † ⁶ Eke yow nyam erurm eke ki bubur nun es, l'ɛgn l'eb l'ɛr nun kprokpro cɛ gn! Gbɛkɔ ow el ɛs owi yow nyam eke bubr sin es oglog ɛr nun kprokpro a eci; ow sosiɛm li búbur nun es cɛ gn! ⁷ Ign ec'a ow ibram eke li ki bubur nun es eke l'el Nyam ec'es otarir lel ow ec'anygbɛl ab a sosiɛm. Kɔ yow, in ign ec'anygbɛl l'el. † ⁸ Tasi em a, ow elm yow em Nyam kokm ign, kɔ ign em li kok yow. ⁹ ɛtn Nyam kokm ign yow sosiɛm eci, kɔ yow li kok ign sosiɛm eci. † ¹⁰ Low na sosiɛm lele afr ɛrm ɛsɛl eke bi lɛr ɔny e Nyam nun ign ab ab sosiɛm, ow it eke yow k'ew mɛny ɛwr nyam nun af yɛgm eke n'ɔny abusu Nyam nɔɔn eci. ¹¹ Gbɛkɔ ɛs Kɔtɔkɔ ec'any af a, yow anɔ ign eci ɛtn ign yɛji anɔ yow eci, ¹² anke ek'ow el ign em Nyam ɛcr kok yow, ke yow em anake ign b'ɛcr wɛl ew'r a; ów a fɛn Nyam ogn ow b'anɔ ow.

¹³ ɔny obi em yɛji, ɔnyn igbal ogn ɛkan: eke yow nyam am nɔɔn Nyam ɛtn li buburm nun es ke ow akpl gbɛ ee? ¹⁴ Eke ign nyam ɔfur sin nun, ow el ɛs owi! Wus ec'ów a bɔbɔ yɛji am yɛgm eke ow el ɛs owi. ¹⁵ Gbɛkɔ yow ec'a eke sin ɔfu'r

† **11:4** *es ew es*:Grek em a, *nun lele es ew es* ab odad ebl nyam coco. † **11:5** *nun kprokpro*:lɛgn ab em, wɛl ɛkn yow e sin nun a ɛsɛ in e sakpl ob iy af (ɛkn akr 15 em a). Eke yow nyam bubr in e sin ab es oglog ɛr nun kprokpro anɔ ɛsɛ ign af a, ow el ɛs owi. † **11:7** Nun ɔb 1.26-27. † **11:9** Nun ɔb 2.18-23.

nun, ke anygben ana! Tasi em a, yow sin b'ofu nun yec'etn ke ow el in e nun es bubur ob. ¹⁶ Etn ek'egn nyam erur eke k'atar ow es low na af a, l'uw any eke ey e Sinyamel a fen em ow scam ey ab eke yow nyam ki buburm nun es ke nonn Nyam.

Es Kotoko ec'ob ij lala a

¹⁷ Eke ow el ony e siluku as a ec'ow m'am dad a, low nyam ane eke ow sosiem mi k'otum m'awm ony. Tasi em a, ony e siluku as a bi kok ony low nun akm low mamn. ¹⁸ Eke b'asr luku usu nyam a, b'inymn es eb eb a eke bubar em a. † M'iri ow e low wel ese em, etn m'onny onn eke low nawre tel ane em. ¹⁹ Tasi em a, em bubar ony eke k'anne ony em, yec'etn ke wel ony ekn kpata agn a eke el cace tasi ony ec'aranne a. ²⁰ Eke b'asr luku usu nyam a, ow elm Es Kotoko ec'ob ij lala a ijmn. ²¹ Ee, egn egn b'ogne es eke k'ij in obi eci ob a, etn eke agn beb, el namn b'onny a, likpr el b'egne mar am ony. ²² Ony na, onymn mel eke k'anne yogne ijr ke egn ee? Ko Nyamel am erurir eke ki kokar miyer ee? Ko agn a ek'el okopm agn a erurir eke ki kokr es ee? Bla am ekur eke mi ki dad ony ee? Ko aw mi k'aw ony ee? Njan, low na af gbe mi k'awm ony!

²³ Tasi em a, kin low yegm a eke m'eb Es Kotoko ogne ke m'one ony a: Es Kotoko Jesu ncok a eke wel ol ijr a, l'oc futufutu, ²⁴ l'elu Nyam bia, etn ow e jam a, l'ubr futufutu ab em li dad nine: «Futufutu na el em e sos megl. L'el ony eci. Ijr

† 11:18 Ekn 1 Korent 1.10-17.

ke ám òkan em owi.» ²⁵ Eɓen nyam coco, eke - l'ijr ob uwr a, Es Kòtòkò oc ven kpòk a etɛ dad ninɛ: «Ven kpòk na el em e mebl a, etɛ Nyam oc'r am kok in e sinm owr a òny ab. Sàkp sàkp fɛɛ eke b'ow ɛgɛn a, ókan em owi.» ²⁶ Tasi em a, sàkp sàkp fɛɛ eke b'ijr futufutu na ke b'ɛgɛn ven kpòk na a, ow el Es Kòtòkò e luw a ec'amani ek'am òbr toɛ ke l'éwl l'ow.

²⁷ Ow sosiem ɛgɛ ek'am ij Es Kòtòkò eci futufutu na, oglog am ɛgɛ in e kpòk na ke ow elm eɛl ek'ow it a, el ɛgɛ ek'am eb sikpl ok sos Es Kòtòkò eci sos megl a lel in e mebl ab ab ec'any af. ²⁸ Ow akpl ek'ɛgɛ ɛgɛ k'otar in sosi akr gbun ke l'ij futufutu na, ke l'ɛgɛ kpòk na. ²⁹ Tasi em a, ɛgɛ yec'ek'am ij futufutu na ke am ɛgɛ kpòk na, ke uwm low ek'anɛ el Es Kòtòkò eci sos ab ab ec'araɛn a, el ɛgɛ ek'am eb jɛj ok ew es in e lís. ³⁰ Low na sosiem anake òny ec'araɛn a, ólu nòkò lele sos éyru ab anɛ, ke agɛ nòkò uw a. ³¹ Eke si b'ekan ey ec'es an ab em, Nyam k'ow jɛjm okm ey. ³² Gbɛkò Es Kòtòkò bi jɛj ok ey etɛ bi nyimn ey e low, yec'etɛ ke wɛl k'óbm ey low wus nimum ab.

³³ Ow sosiem erur em ec'agɛ lisijimɛl, lɛgɛ eke b'asr luku usu nyam ob ij ec'a, èkurir òny òfr. ³⁴ Eke ɛgɛ nyam namn am òny nòkò, ow akpl eke li k'ij ob in ogɛ a, yec'etɛ ke òny e luku as usu nyam a k'ésɛm Nyam e jɛj ok a ism òny. Ów likpr a eke bibrmn'm a ec'a, lɛgɛ a eke mi b'ow m'ow òny ogɛ a, mi b'ow m'ekn ow e low.

Sob ap ek'Abñ Lala b'õñ agñ a

¹ Agñ lisijimel, yec'ek'el Abñ Lala e sob ap ec'a, m'erurm eke k'úwmn ow e lís e low kaka any.

² Legñ sig em a eke k'úwmn Nyam any a, wel b'õdum õny ab imn sinyam yadñ ek'am dadm odad ogñ, etñ am dogñnmn sos kaka. ³ Ow sosiem m'erur eke mi ki dad õny low nyam: eke egñ nyam dad: «Ke abu eyr éññ Jesu!», ow k'õtum elm Abñ Lala õm'n eke li ki dad eben. Etñ emeny egñ k'õtum dadm: «Jesu el Es Kõtoko!», eke ow elm Abñ Lala nyimnm'n. †

⁴ Sica yec'ek'el Abñ Lala e sob ap ec'a, Nyam õñ agñ in e bibm ab em sob ap erñ erñ, gbekõ Abñ nyam a ce b'õñ agñ sob ap a. ⁵ Ow õny juma erñ erñ eke wel bi kok, gbekõ Es Kõtoko nyam a ce e juma. ⁶ Ów erñ erñ anñ eke wel bi kok, gbekõ Nyam nyam a ce bi kok juma ey feñ em, etñ b'elum ey abu feñ a eke si bi kok ab em. ⁷ Abñ Lala b'õñ ey em ec'egñ feñ bibm nyam in sony ce eci, agñ likpr a e nimamn eci. ⁸ Li b'õñ egñ nyam odad sewr em eke b'anñ Nyam ogñ ow a e bibm, ke Abñ nyam a ce, n'õñ egñ ejeci nyam low any uw a eke b'anñ Nyam ogñ ow a e bibm. ⁹ Abñ nyam a ce b'õñ egñ nyam õmn leg leg e bibm, ke n'õñ egñ ejeci nyam agñ ewlm ec'a. ¹⁰ Li b'õñ egñ nyam akrowa kok e bibm, ke n'õñ ejeci nyam odad eke b'anñ Nyam ogñ ow a e dad ec'a,

† **12:3** *Jesu el Es Kõtoko*:lel non es a am elu òkm eke Jesu el Nyam. Grek em ec'odad ebl a eke aña wel am itññ dad Es Kõtoko a (Kurios): ow el odad ebl nyam a ce eke Jwifel oc esññ Nyam e nin a (Yahweh), legñ ab em eke Amani Sig eke wel non Ebre em a, -l'itññin Grek ebr em a. (Èkn Ów ec'akr otar usu a, odad ebl na: *Septant.*)

ke n'ónh ejeci nyam yeji eke k'uw ów yec'ek'el Nyam ec'Abh ec'ów ab any lele el ek'elm ab ab e bibm. Li b'ónh egh nyam am ótu ebr sebr e wel uwm any e bibm, ke n'ónh ejeci nyam ow ec'itnh e bibm. ¹¹ Gbeko amua feh a, Abh Lala nyam coco a ce bi kok ow e low. Li b'ónh egh egh in e sob ap a ese elel eke li b'erur ab af.

Óny feh eel Krist e sos megl a

¹² Aha s'óc low nyam s'ebmn. Egh e sos megl a el ob nyam coco, gbeko n'enyin susu nono ce. Etn eke n'enyin susu yeji, susu susu a feh okr af el sos megl nyam; Krist ec'a yeji eben ce. ¹³ Ey feh, Jwifel, agh ek'elm Jwifel, madu lele ewi ab, Abh Lala nyam ab em ce s'ehh mij ok nuh, sos megl nyam coco eke si k'okr af s'el Krist em a eci. Etn ey feh, s'ehh Abh nyam coco na anh ey em.

¹⁴ Tasi em a, sos megl nimum a ónym sos ogog nyam ce, ko sos ogog nono li b'eli. ¹⁵ Lakr ótu e ki dad ese: «Em, eke m'elm abu a, m'elm sos megl ec'ogog nyam.» Ko eben yeji, l'el sos ogog nyam ce. ¹⁶ Loru ótu e ki dad ese: «Em, eke m'elm nyamn a, m'elm sos megl ec'ogog nyam.» Ko eben yeji, l'el sos ogog nyam ce. ¹⁷ Blel sos megl a nimum el anyamn, ayaf s'ótu e si k'irir low ee? Etn blel ow el óru ófr ce, ke ayaf s'ótu eke si k'odur ob s'ohh s'eb ee? ¹⁸ Gbeko, Nyam sisigm sos ogog ogog feh es sos megl a nimum em, ese elel eke l'erur ab af. ¹⁹ Eke sos megl a nimum el sos ogog nyam ce, ke l'elm sos megl ij. ²⁰ Sos ogog ogog a anake b'okr af el sos megl nimum nyam a.

21 Nyamn k'otum dadm abu esme: «Em, m'onym η ec'es abur!» Etn nun k'otum dadm akr esme: «Em, m'onym ony ec'es abur!» 22 Nawre em a, sos ogog ogog a ek'onym any nɔɔ a bobo yeji, ony low e bi kok sos a nimum em. 23 Susu a eke si b'ekn ese el ek'elm low kaka af a, si bi tat el abu af nɔɔ. Etn el a eke wel otum eke k'ekn a, si b'onny mewl si sus el mob. 24 Ey e sos a e susu susu a e wel otu eke k'ekn a, ibram mob sus na feη. Gbeko Nyam eke kok sos megl a, n'onny susu a eke wel b'ekn ese susu eke elm low kaka af a elum nɔɔ. 25 Eben a, sos megl a ow elm em ow bubrm. Ko nana, sos ogog ogog a feη b'ebr el ofr ec'erm mij. 26 Eke sos ogog nyam am ij gbre, sos ogog ogog a feη am ij gbre in ab. Eke wel kok sos ogog nyam anygben, sos ogog likpr a feη am kok sos em in in ab.

27 Ony ec'a, eel Krist e sos megl a, etn ony em ec'egη nyam nyam el sos megl a ec'ogog nyam. 28 Ow sosome anake Nyamel em, Nyam ikη anym krekre em ew: erm esel, yony em: kokoba ob esel, nyahan em: low yegm esel. Ke sica ow e jam a, wel b'ehη sakrowa kok esel lel el a ek'ehη egη ewlm e bibm ab a. Sica ow ony abu elum esel lele agη nyimn esel ab, etn el a eke ehη sebr eke wel uwm any ec'abr e bibm a yeji anη. 29 Ko el feη -l'el erm esel ee? El feη -l'el kokoba ob esel ee? El feη -li bi yegm agη low ee? El feη -li bi kok sakrowa ee? 30 Etn emeny, ow elm el feη yeji -l'ewlamn olu, -li dadm odad sebr eke wel uwm any em, -l'itηnmn sodad a. 31 Ow sosome a ol sob ap ek'onny any a ec'ehη es!

Gbeko sica, m'am ow mi yegm ony ejagb nyam

ek'el sobo akm beb a feŋ.

13

Erur el low a tasi eke ɔny any a

¹ Tasi em a, blel m'ɔtu eke mi k'εbr agɛ e sεbr a feŋ lele afr erm εsel ec'ab ab yeji, eke m'ɔnym erur agɛ ejec'a eci, ke m'ann εse kpokpo ɔbr cε eke wεl am ar ke am ikɛ, baɛ kpakpaca ek'am bɔbar af. ² Blel m'ɔtu eke mi k'εb odad eke b'ann Nyam ogɛ ow a m'ɔɛ agɛ, m'εɛɛ low any uw a feŋ eke b'ann Nyam ogɛ ow a, m'iri ɔw a eke lol es Nyam em a ok'm es sos em, ke m'ɔny ɔmn a ek'ɔtu eke k'ɔny mafɛny fafɛɛn susu a yeji, eke m'ɔnym erur agɛ ejec'a eci, m'elm low kaka! ³ Eɛɛ blel m'ɔtu eke mi ki cεc em ec'ob feŋ eke m'ɔny a m'ɔɛ agɛ a eke namn am ɔny a, ke m'ɔc em e sos a m'εw awoba ke ow iɛɛn'm sos em yeji, † eke m'ɔnym erur agɛ ejec'a eci, ow elm im low kaka!

⁴ Erur b'eku low, erm mamn iy'r em gbɔɛ, l'ɔgɛɛm uwerɛ, l'εwm sos, l'εlum mεgɛɛl ɔkm.

⁵ Erur am kokm εs owi. L'ɔlm in e low mamn cε es, l'εblm erm eɛɛ l'εbm low ηuɛ l'εwm es lokm. ⁶ Erur sos em iɛɛɛm ɔw εnyεmbri yony yony eci, kɔ sos em gbε b'iɛɛn'n low nenyεmbri nyam eci. ⁷ Erur b'εgɛ low feŋ eb, b'ub low feŋ nawrε, b'ɔmn low feŋ eɛɛ b'usur erm low feŋ em.

⁸ Lεgɛ nyam sodad eke b'ann Nyam ogɛ ow ke si b'εb s'ɔɛ agɛ a b'ow εc. Sεbr eke wεl uwm

† **13:3** *ke m'ɔc em e sos a m'εw awoba ke ow iɛɛn'm sos em yeji: odad na Grek em a wεl ɔtu eke itɛɛn ejec'em dad εse: ke m'ɔc em e sos a m'εlu alm yeji.*

any ke wɛl b'ɛbr e bibm a b'ow irm, ɛtɪ Nyam e lís e low fɛɪ eke wɛl uw any a yeji b'ow uwr. Gbɛkɔ erur ɔnym uwr. ⁹ Tasi ɛm a, s'uwm ów a fɛɪ any, ɛtɪ sodad eke b'ann Nyam ogɪ ow si dad a yeji iym nɛny igɪm nuɪ. ¹⁰ Gbɛkɔ, lɛɪ a eke fɛɪ b'ow iy nɛny igɪ nuɪ a, yec'a fɛɪ ek'iym nɛny igɪm nuɪ a, b'ow oc es.

¹¹ Sica, kin low a eke m'am ow mi dad a: ow a eke m'el iy likekli a, mi bi tutr ów ɛtɪ mi bi dad ów ɛsɛ iy likekli af. Sica eke m'el any es ɛdɪu a, mi kókm ɛsɛ iy likekli af ij. ¹² Lɛɪ na ɛm, si k'eknm Nyam ec'ów a lala ɛm tasi, s'am ɛkn ɛl ɛsɛ akɔɔnɔ flaj ɛm af, † gbɛkɔ lɛɪ anym ɛm a, si b'ow s'ekn any af any af. Sicaca ɛm a, m'uwm fɛɪ any, kɔ lɛɪ anym ɛm a, mi b'ow m'uw Nyam any m'igɪ nuɪ ɛsɛ elɛl eke l'uwrm any ab af. ¹³ Lɛɪ na ɛm a, ów nyahan anɪ sɛɪ fɛɪ: ɔmn, low ɔmn lele erur ab. Gbɛkɔ ɛl ɛm e ligbɛl tasi a el erur.

14

Sob ap ek'el Abɪ Lala ec'a it eke k'ɔɪ Nyamel agb

¹ Ow sɔsiɛm a, ikɪɪn anym ɔɔl erur es. Ɔɔl ɛrm fɛɪ ɛm Abɪ Lala e sob ap ab es, ab brobro sodad eke b'ann Nyam ogɪ ow ke si b'eb s'ɔɪ agɪ a, ec'ob ap a. ² Eke batɪ ɔny ɛm a ɛɪɪ nyam am dad odad sɛbr eke wɛl uwm any ɛm, ow elm agɪ li dadm odad, kɔ Nyam n'am dad, anke ɛɪɪ kaka irim. Abɪ Lala ec'abu ɛlum ɛm, li bi dad

† **13:12** Lɛɪ sig ɛm e sakɔɔnɔ a, lowi eke wɛl b'ɛtɪ ɛm wɛl bi kɔkr. Ow b'ɔɪ any a ɛw flaj, aylm tasi.

ów ek'otu nɔnɔ ke lɔl es. ³ Gbɛkɔ eke ɛɣɣ nyam am dad odad eke b'anɣ Nyam oɣɣ ow a, ke aɣɣ n'am dad l'ok, l'élum abu agb ɔmn ɛm, l'átr sos es ke l'éyr ɛrm es. ⁴ ɛɣɣ a eke am dad odad sɛbr eke wɛl uwm any ɛm a, am ɔtur in sosi cɛ sos. Kɔ ɛɣɣ a ek'in am dad odad eke b'anɣ Nyam oɣɣ ow ok aɣɣ a, am ɔtur Nyamel a nimum sos.

⁵ M'erur eke ɔny fɛɣ k'ɛbar sɛbr eke wɛl uwm any a, gbɛkɔ yec'eke m'erur tasi a el ke ám dadr sodad eke b'anɣ Nyam oɣɣ ow a. Dád sodad eke b'anɣ Nyam oɣɣ ow a, akpl nɔnɔ akm sɛbr eke wɛl uwm any ec'ɛbr a. Sica ek'ɛɣɣ nyam anɣ eke k'itɣɣ ɛbr a eke wɛl uwm any ec'odad a, yec'ɛtɣ ke ow ɔɣ Nyamel a nimum agb ɔmn ɛm a, ke ow akpl. ⁶ Aɣɣ lisijimɛl, s'ócr low nyam s'ɔbar any: eke m'ow m'am ɛkn ɔny ɛtɣ m'am dad ɔny odad ɛbr nyam eke írimn ɛm, ke mi kok low nyam m'ɔɣ ɔny ee? Gbɛkɔ eke m'otar ów a eke Nyam ɔɣ'm a akr sɛnyn sɛnyn irir, oglog eke mi dad ɔny Nyam e lís ec'any uw e low ayl, oglog mi dad ɔny odad eke b'anɣ in oɣɣ ow a, oglog eke mi yɛgm ɔny low, ow ɔtu eke k'élum ɔny abu.

⁷ Simob eke wɛl b'ot ɛɣɣɣ ɛɣ a yɛɣi, am ɔɣ ɛy low any ɔbar nyam: ɛsɛ kete af oglog sanɣo af, eke ɛl ec'ikɣ a kpakpabm es aylm, ayaf wɛl k'uwr ɛɣ yec'eke -n'am afl ab any ee? ⁸ ɛtɣ eke kɔkr a ec'ikɣ a aylm okm es, bwo ec'ɛɣɣ b'ow bɛbm ar oɣɣ e sos ee? ⁹ ɔny ec'a yɛɣi ɛbɛn! Eke am dadr ów sodad ebl eke wɛl írim ab, ayaf wɛl k'uwr yec'a ek'am dadr ab any ee? Ow anɣ ɛsɛ odad ek'am dadr okr wus af. ¹⁰ Sɛbr ɛrɣ ɛrɣ anɣ wus af aɣa, ɛtɣ -li bi dad ów eke b'ok aɣɣ a e b'iri a es

sos em. ¹¹ Eke m'uwmm egn̄ a ek'am dad'm odad a ec'ēbr ab any, m'el utu egn̄ in ec'any af et̄n̄ em yeji l'el utu egn̄ em ec'any af. ¹² Ōny yeji eben cē! Sica eke am erurir Ab̄n̄ Lala eci sob ap a, ìbrmn̄ Nyam atrm̄ em el a ek'ōtu eke k'ōn̄ Nyamel agb̄ a.

¹³ Na sosisem anake egn̄ a eke am dad odad sēbr eke wēl uwm any em a, ki n̄ōn̄ Nyam, ow ōn̄'n odad it̄n̄ e bibm̄ a. ¹⁴ Eke mi bi n̄ōn̄ Nyam sēbr eke wēl uwm any em a, em ec'ab̄n̄ a bi n̄ōn̄ Nyam a, kō em e nun̄ em ōny a am kokm̄ low kaka. ¹⁵ Ayaf mi ki kokr ab ee? Mi b'ow mi n̄ōn̄ Nyam em ec'ab̄n̄ ab ab, gbekō mi b'ow mi n̄ōn̄ sodad ebl eke b'ok es em. Mi b'ow m'ēgn̄ ej em ec'ab̄n̄ ab ab, gbekō mi b'ow m'ēgn̄ ej a sodad ebl e b'ok es em. ¹⁶ Sica ek'ow el ab̄n̄ em b'ōn̄ Nyam bia, egn̄ a eke irim low a ēwm es, ke uwm yec'ēke am dad ab any a, ayaf li k'ōtu li dad «amen», n̄ e Nyam bia elu e n̄ōn̄ a ec'ee? ¹⁷ Eke n̄ e Nyam bia elu e n̄ōn̄ a akpl̄ n̄ōn̄ yeji, ow élum̄ agn̄ ejec'a abu agbm̄ ōmn̄ em.

¹⁸ M'am ōn̄ Nyam bia eke mi b'ēbr sēbr n̄ōn̄ eke wēl uwm any m'akm̄ ōny fēn̄. ¹⁹ Gbekō Nyamel b'as luku a, m'erur eke mi ki dad sodad ebl yen eke ayl wēl b'iri mi yegmn̄ agn̄ low, ow a eke mi ki dad sodad fandi lēw eke wēl irim kaka a.

²⁰ Agn̄ lisijimel, k̄i tutar ów esē etuey af, kō t̄utar ów esē agn̄ any es ed̄n̄ af. Sica low n̄un̄ ec'a gbē, àn̄n̄ esē etuey eke eknm̄ low em af. ²¹ Nyam ec'ol ab em † Es̄ Kōtōkō dad ninē:

† **14:21** *Nyam ec'ol:sakp oglog wēl b'ēs̄n̄ Amani Sig a nimum "ol"* (bēbmn̄ Rom 3.19).

Mi b'ow m'ecr agn eke b'ebɾ etu ec'ebɾ em,[†]
 mi dad Israel eyɿ odad,
 mi b'ow m'oc etu agn e neny mi dadɾ el odad.
 Etɿ ebɛn yeji, -li k'ow -l'irimn em owi.

²² Ow am yegm eke sɛbr eke wɛl uwm any
 ec'ebɾ a, el mɛny ɛwr agn a ek'ubm nawɾɛ a eci,
 gbɛkɔ ow elm low kaka nawɾɛ ub ɛsɛl a eci. Ebɛn
 neny nyam, sodad eke b'anɿ Nyam ogn ow a, el
 mɛny ɛwr agn a ek'el nawɾɛ ub ɛsɛl a eci, gbɛkɔ
 ow elm low kaka agn ek'ubm nawɾɛ a eci.

²³ K'aw ke Nyamel nimum ás luku, ke agn a
 pupukpaɿ ám dad odad sɛbr eke wɛl uwm any
 em. Eke agn ek'irim ɛy e low a oglog agn eke
 ubm nawɾɛ ow ok ɔny em, -li b'ow -li tutɾ eke
 nuɿ em uɿ ɔny! ²⁴ Gbɛkɔ eke agn a fɛɿ am
 dad sodad ek'anɿ Nyam ogn ow, etɿ ɛgn nyam
 ek'ubm nawɾɛ oglog irim ɛy e low a kaka ow ɛy
 ɔny em, li b'ow l'itɿɿn ɛrm em sodad eke n'am iri
 a sosiem. ²⁵ Ow b'ow ɔɿ etɿ ów a eke lɔl es in
 ec'erm ab em a b'ow ayl, etɿ li b'ow l'ok ɔwrɔkp
 wus, l'ubu any es. Li b'ow l'ign Nyam nuɿ ke li
 dád l'ɛsɛ: «ɛɛ, Nyam anɿ ɔny araɿɿn tasi!»

Nyam nuɿ ign em ec'ów sisigm

²⁶ Sica agn lisijimɛl ayaf si ki dadɾ ab ee? Eke
 b'asɾ luku Nyam nuɿ ign ec'a, ɛgn nyam ɔtu eke
 k'ɛgn ej nyam, ejeci nyam ɛɿɿn low e ki yegm agn,
 ejeci nyam ɛlu Nyam e lís e low nyam ɔkm, ejeci
 nyam dád odad ebɾ eke wɛl uwm any em, ke
 ejeci nyam, in itɿɿn odad a eke wɛl dad a. Gbɛkɔ

[†] **14:21** Esayi 28.11-12. *agn eke b'ebɾ etu ec'ebɾ em*: Nyam b'ow
 erm Asiri eyɿ eke b'ebɾ etu ebɾ a im eb Israel nimum. Ow b'ow
 el Israel eyɿ e jej ok a e mɛny ɛwr.

ke fɛɲ ɛ́lum Nyamel a abu agb ɔmn ɛm. ²⁷ Eke wɛl am dad ów sɛbr eke wɛl uwm any ɛm, agɲ yony oglog nyahan ɔtu eke ki kok, kɔ ke ow ɛl ɛɲɲ nyam nyam, ke ɛɲɲ áɲɲ am itɲɲ yec'a eke -n'am dad a. ²⁸ Sica ek'ɛɲɲ anm yogɲ eke k'itɲɲ ɛl e sodad a, ow akpl eke -li ki yewal tiɲ agɲ a ec'araɲɲ, ke ɛɲɲ ɛɲɲ dad odad a lokm ɛm in obi in obi lele Nyam ab eci. ²⁹ Agɲ a eke ɛl, bi dad sodad eke b'annɲ Nyam ogɲ ow a ec'a, agɲ yony oglog nyahan ɔtu eke ki dad ów a eke -n'ɛɲan a, ke agɲ likpr a óny ɛl e dad ebl a igbl ogɲ ɛkn. ³⁰ Eke agɲ ab ɛm, Nyam ɔɲ ɛɲɲ nyam odad eke ki dad, ɛɲɲ ɛɲɲ ɛjɛci nyam odad anɲ nɛnym am dad a, l'ók odad ab es ke yec'a yeji dád. ³¹ Nawrɛ, ɔtur eke ɔny fɛɲ k'ɛɲan sodad eke b'annɲ Nyam ogɲ ow a, gbɛkɔ ke ow ɛl ɛɲɲ nyam nyam ki dad, yec'ɛɲɲ ke agɲ a fɛɲ íri low yɛgm ek'annɲ ɛm a, ke óny sos es atr. ³² Agɲ a eke b'ɛɲɲ sodad eke b'annɲ Nyam ogɲ ow a, ɔtu eke k'ɔnyɲ sos es bibm a eke -n'ɛɲan a e low kok ɛm. ³³ Nyam elm ów wuwal ɛs, kɔ ɛrm es ɛy e Nyam.

ɛɲɲ ɛsɛ elɛl eke ow b'ɛcr Nyam nuɲ igɲ ɛsɛl fɛɲ ec'araɲɲ ab af, ³⁴ ow it eke ɔyɔw ki yewal tiɲ agɲ araɲɲ. -N'ɔnym abusu eke -li k'igb -l'eb odad -l'ibrm low, kɔ -l'ok es tiɲ ke -l'iri low, ɛsɛ elɛl eke Jwifɛl ec'ol a am dad ab af. ³⁵ Eke -n'ɔny low eke -li k'ibrm -l'iri a, -l'ibrm ɛl ɛcɛl akɲ ɛm. Ow akplm eke yɔw k'igb agɲ araɲɲ eb odad.†

³⁶ ɔny bi tutar a ke Nyam odad a, ɔny ogɲ yogɲ ow anɲ ow ee? ɔny ɔnyɲ cɛ eel agɲ ek'ɛɲɲ'n ee?

³⁷ Ek'ɛɲɲ nyam am ocr in sosi Nyam e kokoba

† 14:35 ɛkn 1 Korent 11.5 ɛm a yeji.

ɔb es, oglog eɖɔ ek'eyɔn Abɔ Lala ec'ob ap ab em e nyam, ke l'ɔtu eke li k'ekn odad na eke m'am nɔn m'awɔ ɔny a esɛ Es Kɔtɔkɔ ec'ol af. ³⁸ Gbɛkɔ eke l'uwm any eɖen a, in yeji Nyam k'ow uwm'n any. †

³⁹ Agɔ lisijimɛl, ow ec'uwrɛm em a, m'am dad m'ɛsɛ: ow akpl eke k'erurir eyɔn sodad eke b'any Nyam ogɔ ow a; ke k'ɛdɔnmɛn agɔ a eke b'ɛbr sɛbr eke wɛl uwm any a. ⁴⁰ Gbɛkɔ, ke ɔny ec'araɔn a, ów a fɛɔ él sejem sejem lele sisigm em ab.

15

Amani Mamn a eke bi sɔg eɖɔ a

¹ Agɔ lisijimɛl, m'am ɔkn ɔny Amani Mamn a eke m'ɔb ɔny in e kokoba a. Eɖɔn ebr etɔ yeɖenyɔna em yeji, ucɔr ɔnyɔn in es. ² Amani Mamn na b'eb elu ɔny es, eke b'eyɔn ucɔr ɔnyɔn in es esɛ elɛl eke m'ɔɔn ɔny ab af cɛ. Ek'ow elm eɖen, nawrɛ ɔfr ɔfr cɛ am ubr.

³ M'ikɔ anym m'ɔɔ ɔny low yeɖm a eke em obi yeji m'eyɔn a: ey e sikpl a sosiɛm Krist uw, esɛ elɛl eke Nyam Lɛl ikɔ anym dad ab af. ⁴ Wɛl elu'l uwɔmu em, etɔ Nyam igbm'n luw em seɖɔ nyahan em, esɛ elɛl eke Nyam Lɛl ikɔ anym dad ab af. ⁵ L'okm sos ɔkm li yeɖm Pɛr † etɔ ow e jam a erm esɛl lɛw yony a yeji ek'n'n. ⁶ Emɛny, l'okm sos ɔkm li yeɖm in e jam esɛl ekɔ yen yen sakp yen ek'any usu nyam a ek'n'n wanci nyam

† **14:38** *in yeji Nyam k'ow uwm'n any: odad na Grɛk em wɛl ɔtu ek'itɔn eyɛc'em dad esɛ: in yeji wɛl ɔtum eke k'uw'r any.* † **15:5** *Pɛr: èkn 1 Korɛnt 1.12 lel ow ec'akr otar ab ab.*

af. El em ec'agñ nyam nyam uw, gbekɔ nɔnɔ gbɛl anñ owr ɛɛ. ⁷ Etñ ow e jam a, l'okm sos ɔkm li yeɣm Jak lele erm ɛsɛl a fɛñ ab ɛkn'n.

⁸ Sica eke l'okm sos ɔkm li yeɣm agñ likpr a fɛñ toñ bake ow uwr a, em yeji l'okm sos ɔkm li yeɣm'm, em eke m'itm tasi a. † ⁹ Tasi em a, em, erm ɛsɛl a fɛñ em e likekli tasi. M'itm yej'eke wɛl k'ɛsñ'm erm ɛs, anke m'ijr Nyamel gbɛɛ nɔnɔ. ¹⁰ Gbɛkɔ Nyam e sɔrñ ikñ a anake ɔñ ke m'el ɛgñ na eke m'el a, ɛtñ in e bibm na eke m'ɛññ a ɔsu ey amamn em em. Tasi em a, mi kok juma m'akm erm ɛsɛl a fɛñ. Gbɛkɔ ow elm em obi tasi mi kokm juma a, Nyam e bibm a ek'anñ em ab a kok. ¹¹ Amua fɛñ a, ek'ow el em m'ɔb Amani Mamn a e kokoba oglog em lawlɛl likpr a ɔb yeji, ow elm na elm low a. Nɛnɛ anake si b'ɔb Amani Mamn e kokoba a, ɛtñ nɛnɛ anake ubr nawrɛ a.

Ey yeji, Nyam b'ow igbm ey luw em

¹² Ey s'am ɔb amani si dad s'ɛsɛ: Krist igb luw em. Gbɛkɔ ɔny em a, agñ bɛb am dad ɛsɛ: agñ ek'in uw a, in ɔnym igb ij. Ayaf -l'ɔtu eke -li ki dad low nɛnɛ ee? ¹³ Eke agñ ek'uw a igbm luw em, ke Krist in obi yeji igbm luw em. ¹⁴ Etñ eke tasi Krist igbm luw em, ke ey e Nyam odad eke s'am dad a ɔnym liy kaka, ɛtñ low a ek'ɔnyn ɔmn ow em a yeji, ɔnym liy kaka. ¹⁵ ɛmɛny eke agñ ek'uw a igbm luw em, ow am yeɣm yej'eke s'el Nyam ec'adanƙu ayadñu. S'el adanƙu ayadñu,

† **15:8** *em eke m'itm tasi a:* Grek em a odad na ec'iri tasi el: *em eke m'anñ ɛsɛ iy eke k'usum ke wɛl ew af.* Krist okm sos ɔkm yeɣm Pɔl eke n'anñ sikpl kok owi em a, ow ɔñ ɛtñ l'itññ erm em (ɛkn Ob Kok 9.1-18).

an̄ke l'igbam Krist luw em et̄n si dad eke l'igbm ow. ¹⁶ Eε, ek'aḡn ek'uw a igbm luw em, ke Krist in obi yeji igbm luw em. ¹⁷ Et̄n eke Krist igbm luw em ke ɔmn ɔfr ɔfr cε ɔnyn, et̄n emeny an̄n ɔny e sikpl ab em cε. ¹⁸ Ow am yeɣm yej'eke aḡn a ek'oc el ec'ɔmn a nimum elu Krist em gbuɔ ke ca uw a irm. ¹⁹ Et̄n ek'ow el owr an̄n na cε eci s'oc ey e low ɔmn a s'elu Krist em, ke s'el aḡn fεn em e gbre εsel tasi!

²⁰ Gbεkɔ nawrε em a, Krist igb luw em. Aḡn a fεn ek'uw ab em, Krist anake ik̄n anym igb a, et̄n εben a ow yeɣm eke aḡn likpr a ek'ɔny ɔmn ke uw a yeji b'ow igb. ²¹ Low na wεl am εkn εben, an̄ke εḡn nyam cε, ek'el Adam ab em anake luw an̄n ow a. Et̄n εḡn nyam cε, ek'el Krist ab em anake aḡn b'ow igb luw em a. ²² Aḡn fεn b'uw, an̄ke -l'okr af Adam ab. εben nyam coco, aḡn fεn b'ow εn̄n sel, an̄ke -l'okr af Krist ab, ²³ gbεkɔ εḡn εḡn ec'elel eke ow ɔn̄n es an̄n ab em: Krist anake ik̄n anym igb luw em a. Ow e jam a, lεḡn a eke li b'ow l'εwl mēny l'ow a, aḡn a ek'el in ec'a, el yeji b'ow igb gɔn̄. ²⁴ Sica nuɔn̄ εd̄n̄ em a, Krist b'ow n̄uɔn̄ es εw εn̄uɔn̄ fεn, abusu εn̄uɔn̄ fεn lele lεc εn̄uɔn̄ fεn ab ey af. † Et̄n li b'ow l'oc in ec'es εw a n'ɔn̄ Es Nyam. ²⁵ Tasi em a, ow it eke Krist k'ɔnym es εw ab ab toɔn̄ ke Nyam ɔt in ec'efnu a fεn ok'r akr ew. ²⁶ Es abal el em ec'ifnu eke wεl b'ow n̄uɔn̄ a el luw. ²⁷ Nyam Lεl em, kin ow eke wεl b'awl: *Nyam ot fεn ok'r es akr ew.*† Gbεkɔ eke Lεl a bi dad eke Nyam in ot “fεn” in ok ow es akr ew, ow ayl tasi eke Nyam anm “fεn” ab

† 15:24 Bèbmn Efes 1.21; Kolɔs 1.16. † 15:27 Selu 110.1.

em, anke Nyam, in anake li b'ow Krist abusu ow a fey af a. ²⁸ Ety eke Iy a b'ow ony abusu ow a fey af a, in obi in obi a, li b'ow l'is es Nyam ek'on n' abusu na a ec'any af. Ety eben a, Nyam b'ow ew fey es nimum nimum.

²⁹ Sica eke ow elm nene, bla sosome agy beb b'egy eb wel ok el mij nun agy ek'uw a ec'ee? Bla ow b'ow eel el eke agy ek'uw a igbm luw em ee? ³⁰ Ety ey obi gbe, bla sosome segy a fey s'am ir eb ek'otu eke k'ibi ey ee? ³¹ Segy fey, luw anny'm saw. Agy lisijimel na low nawre. Ety ow el low nawre yej'eke ntoty b'ok'm ony eci, ey Es Kotoko Jesu Krist em. ³² Efes eb em, m'ogy mum agy ek'any ese mindey enun af ab. Eke ow el agy em ec'ow ce eci, ke bla m'eyn em tasi ee? Eke agy e b'uw a igbm luw em, si dad s'es: *s'ijr ke s'egy, anke efi si b'ow s'uw:*†

³³ Ewr erm ony ec'ow e dad em! Mecerer nun bi nuny egn ek'am ir eb senyn a. † ³⁴ Ewal ebar ony e nun em es ok ab em ese elel ek'ow it ab af, ke ki kokmn sikpl ij! Ee, ony em a agy anny ek'uwm Nyam any. Ety na eke m'am dad a, ony ec'es.

Ayaf agy ek'uw a b'igbr luw em ee?

³⁵ Gbeko egn nyam otu eke k'ibrm ese: ayaf agy ek'uw a b'igbr luw em ee? Bogy e sos megl -li b'ow -l'eli ee? ³⁶ Ki tutr ow es'egy ek'onym nun em af! Eke b'ewl egb liy a, ow elm eke li b'uw ye, gbyn ety li b'eli l'el liky ek'anny owr ee? ³⁷ Ety bla b'ewl ee? Ow elm liky a eke b'ow agb

† 15:32 Esayi 22.13. † 15:33 Anja, Grek iy Menandr ek'el sow awl es a ec'odad nyam anake Pol oc dadr odad a.

a éwlm, kɔ egb liy nyam cɛ b'oc elu wus em, ow ɔtu eke k'el ble liy oglog egb liy kaka fɛɲ. ³⁸ Etɲ ow e jam a, Nyam b'ɔɲ egb liy a sos yec'eke l'erur e li k'ɔɲ ow a, etɲ li b'ɔɲ egb liy fɛɲ sos eke k'el ow ec'a.

³⁹ Mob fɛɲ ek'anɲ owr a élim sos nɛny nyam. Agɲ e sos a lele mindey ec'ab ab elm nɛny nyam; etɲ ɔr lele sɔcn ab ec'a yeji bɛbmnm.

⁴⁰ Eke wɛl ɔtu e ki dad εsε mob ek'anɲ afr a eli "sos" εsε wus aɲa ec'a ek'anɲ ab af yeji, el e jɛjn a elm nɛny nyam. ⁴¹ Ligbn e jɛjn a elm kɛɲ awl ec'ab ab, etɲ el yony mum e jɛjn elm kɛɲ mílél ec'ab ab. Etɲ lél nyam nyam e jɛjn a bɔbɔ yeji elm kɛɲ mílél ejec'a ec'ab ab.

⁴² Lɛɲɲ a ek'agɲ b'ow igb luw em a, εbɛn eke ow b'ow εcr ana. Yec'a eke wɛl b'elu nɔmu em εsε likɲ liy af a, el sos megl ek'it eke k'ugɲ es. Gbɛkɔ eke li b'igb luw em a, li k'ɔtum l'ugɲm es ij. ⁴³ Yec'a eke wɛl b'elu nɔmu em a, el sos megl ek'elm low kaka. Gbɛkɔ eke li b'igb luw em a, anygbɛl b'iy'r em gbɔɲ. Yec'a eke wɛl b'elu nɔmu em a, el sos megl ek'ɔnym sos kaka. Gbɛkɔ eke li b'igb luw em a, lɛc b'iy'r em gbɔɲ. ⁴⁴ Sos megl eke wɛl b'elu nɔmu em εsε likɲ liy af a, el sos megl nɛnɛ cɛ. Gbɛkɔ eke li b'igb luw em a, Abɲ Lala b'ɔɲ'n n'anɲ owr. Ow ɔny sos megl nyam ek'el sos megl nɛnɛ cɛ. Gbɛkɔ ow ɔny sos megl nyam yeji eke b'ɛɲɲ owr anɲ Abɲ Lala em.

⁴⁵ Nyam Lɛl em wɛl dad ninɛ: *Adam ek'el kɛkɛre ec'ɛɲɲ a, el ɛɲɲ nɛnɛ cɛ ek'ɛɲɲ owr anɲ.*[†] Gbɛkɔ Adam es abal el a, in ɛɲɲ owr anɲ Abɲ Lala em

[†] **15:45** Adam kɛkɛre a ec'a, èkn Nuɲ ɔb 2.7. Adam es abal el a, in l'el Krist.

ετη li b'ow agη ejec'a owr anη. ⁴⁶ Gbεkɔ ɔw a ec'es ɔshj m a, Adam a eke b'ikη anym ow a elm in a eke Abη Lala ɔη anη owr a, kɔ Adam a ek'el εγη ηεηε εε a. In e jam a gbuj ετη Adam es abal el a eke Abη Lala ɔη anη owr a b'ow. ⁴⁷ Nyam kok krekre ec'εγη a wus e siflefl ab, gbεkɔ yony em ec'εγη a afr n'ann l'ow. ⁴⁸ Wus ec'agη a fεη eli sos megl ek'otarir es εγη a ek'ann wus em εy ɔkm ec'ab ab. Afr ec'agη a fεη ek'ann a eli sos megl ek'otarir es εγη a ek'ann afr ow ec'ab ab. ⁴⁹ Eτη εσε elel eke si b'otarir es εγη a ek'ann wus em εy ɔkm ab ab a, λεγη anym em a, si b'ow s'otarir es εγη a ek'ann afr ow ab ab yeji.

⁵⁰ Agη lisijimel, kin low tasi eke m'am dad: ob yec'eke wεl kok sos megl lele mebl ab em a, k'otum εym Nyam e gbrenḡbi usu a. Eτη yec'a eke b'ugη es a, k'otum εηnm owr anη ek'onym uwr a.

⁵¹ Sica m'am ow mi dad ɔny low nyam eke lol es: si k'ow s'uwm εy fεη, gbεkɔ Nyam b'ow itηη εy fεη e sos megl a. ⁵² Low na b'ow εc fafa, ow b'ow εc fafa marem, wanci ab af eke kɔkr es abal el a b'ow ikη a. Eε, kɔkr a b'ow ikη ετη agη a ek'uw a b'ow igb owr anη ek'onym uwr a eci, ετη εy fεη si b'ow s'itηη. ⁵³ Tasi em a, ow it eke εy e sos megl a eke b'uw ke b'ugη es a, k'itηη el sos megl eke k'ow uwm λεγη kaka ke k'ow ugηη es ij. ⁵⁴ Sica εy e sos megl a ɔtu eke k'uw ke ugη es, gbεkɔ, -li b'ow -l'itηη -l'el sos megl eke b'ow anη sεγη fεη. Eke low na b'ow εy a, ow b'ow ɔη ɔw a fεη εy εσε elel eke Nyam Lεl dad ab af:

any eb ɔny luw emn nimum nimum.† ⁵⁵ *Luw, bogη η ec'any eb ab a ee? Luw, bogη η eci mbe ab a ee?*† ⁵⁶ *Luw eci mbe a, sikpl ogn ow b'ann ow, etη sikpl b'enn in ec'abusu a ol ogn.* ⁵⁷ *Gbekɔ s'ɔη Nyam eke b'ecr ey Es Kɔtɔkɔ Jesu Krist em ɔη ey any eb a bia.*

⁵⁸ *Ow sɔsiem, erur em ec'agn lisijimel, elul læc ɔkm, inymn es kikri! Sɛgn fɛη, kòkr Es Kɔtɔkɔ e juma a mɛwl em. ɔny obi yeji uwr any eke in e juma eke am kokr a, elm gbre ɔfr ɔfr ek'am ijr.*

16

Os eke wɛl ɔkl eke k'elum Jerusalem e Nyamel a abu

¹ *Sica si dádr os a eke wɛl am ɔkl eke k'elum Jerusalem e Nyamel a ec'ɔmn esel a abu a e low. Kòkr low nɛnyembri nyam a cɛ eke mi dad m'ɔη Sinyamel ek'ann Galasi wus af a: ² dimas fɛη, ɛgn ɛgn akη etη, b'ow oc os am ɛw es saw; ow ɔη ke wɛl k'ékum eke mi k'ann m'ow gbuη ke wɛl ás os a luku. ³ Lɛgn a eke mi b'ow m'ow a, agη a eke sɔsumn otr a, mi b'ow m'erm el Jerusalem. Mi b'ow m'ɔη el abusu e lel, ke -l'oc ɔny ec'ob ap a -n'im. ⁴ Sica ek'ow it ek'em obi yeji mi k'im a, ke -n'im lel em ab.*

Pɔl am bebm eke k'im usu

⁵ *Mi b'ow m'ow ɔny ogn yogη eke mi b'ec Maseduan a, anke mi b'ow m'ecr yogη eci. ⁶ K'aw ke m'ánn ɔny ab sɛgn beb, oglog ke ow él læfr lægn iy a nimum. Ow ɔη ke elumn'm*

† **15:54** Esayi 25.8. Septant em ec'odad eke wɛl oc. † **15:55** Ose 13.14. Septant em ec'odad eke wɛl oc.

abu m'ókñ any m'im em ec'usu a. ⁷ Tasi em a, m'erurm eke ow k'el ekn ce mi k'ekñ ony ke m'áfñ es m'aam. M'am ony tutr eke mi k'anñ ony ab seğñ beb eke Es Kòtòkò eğñ ce.

⁸ Gbèkò mi b'ow m'anñ Efes toñ ke Pantekòt ec'es gbègbl a ów, ⁹ añke em e juma kok ec'abusu nònò eru'm es aña, eke ağñ nònò am atar em ab yeji.

¹⁰ Eke Timote ow a, èwr in e lís e low erm, yec'etñ ke l'èkn eke ebr ir senyn senyn ony oğñ yogñ, añke in yeji Es Kòtòkò e juma n'am kok ese em af. ¹¹ Eğñ kaka ony em a k'íir ir es. Kò onan in ob eke k'elum'n abu, l'éwl l'ow n'ehñ'm erm es ey em, añke m'am eku'r in lele ağñ lisijimel a eke b'ow ewl'l ab ab.

¹² Sica ey lisijim Apòlòs e lís ec'a, † m'atr'r sos es sakp nònò eke li k'ow l'ekñ ony ağñ lisijimel beb ab ab, gbèkò sicaca em a, li k'erurm eke li k'im usu. Eke abusu b'ow eru'r es a, li b'ow l'ow.

Ów òm es abal el lele esññ ab

¹³ Àñññ any owr, ìnymn es kikri òmn em! Àtar sos es, onyn læc! ¹⁴ Kòkr feñ erur em.

¹⁵ Ağñ lisijimel, emeny kin low òm nyam: ony uwr any eke Stefanas lel in ec'akñ ab ab el Akayi † wus ogog ec'ağñ krèkrè eke itññ erm em, ke eğñ òmn esel ejec'a e juma eke -li ki kok -n'òñ a e low -l'ebr. ¹⁶ Ow sosiem, èlumn ağñ nènè a lele ağñ a feñ eke am atr sos es kok juma el ab a.

† 16:12 Apòlòs:Èkn Ob Kòk 18.24; 19.1; 1 Kòrent 1.12; Tit 3.13.

† 16:15 Akayi:el Gres esr em a e wus ogog. Af yogñ anake Kòrent ec'eb a anñ a.

17 Sos em am iñn'm Stefanas, Fortunatus lele Akayikus ab ec'ow na eke ow am ekn'm a eci. † El eci saw eke -n'anñn'm a, ow anñ esε ony yeji saw cε ony anñn'm af. 18 Εε, -n'ññ'm erm es ey ετη ony yeji -n'ññ ony. Ow akpl eke k'uwr agñ nene a e leg ab any.

19 Azi wus af † e Sinyamel a feñ am εññ ony. Akilas, Prisil lele agñ a eke b'as luku el ec'akñ a, am εññ ony senyn senyn Es Kōtōkō e nin em.† 20 ðmn esel a feñ ek'anñ aña a am εññ ony. Εññinin ony ðfr ke éyarir af esε Krist em ec'agñ lisijimel lele lisijōwel ab af.

21 Em Pōl, em obi ec'abu em mi ñon εññ na.

22 Eke εññ nyam érum Es Kōtōkō, ke Nyam ígn ðwl'! *Marana ta!* Ey Es Kōtōkō òw. †

23 Ke Es Kōtōkō Jesu édn ony ðwrō!

24 M'erur ony feñ Es Kōtōkō Jesu Krist em.

† **16:17** *Stefanas, Fortunatus lele Akayikus ab:wel* bi tutr eke agñ nyahan na anake oc Korent e Nyamel a e lel ek'awñ Pōl a is'r a. † **16:19** *Azi wus afel* wus ogog nyam eke Rom ec'es ew es a ew es. Yefenyna em a, usu na anake wel b'εsn Turki a. Efes ec'eb a eke Pōl anñ em ñon lel na a, el wus ogog yogñ e seb a e lōgn any. † **16:19** *Akilas lele Prisil ab:Ékn* Ob Kok 18.2, 18-19. † **16:22** *Marana ta:*na odad ek'el Arame ebr em, ow e nyandrε el: *εy Es Kōtōkō òw!* Jesu lele Palestin e kretienel krekre ab ab ec'εbr nyam ek'εbr.

Amani Owr
Adioukrou: Amani Owr New Testament

copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Adioukrou

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

b20fd1e5-39e1-5678-9af9-b99e1ebfb994